

Voorjaarsnota 2018

Overige onderwerpen

Provincie Gelderland

Definitief PS
donderdag 5 juli 2018 12:16

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

≡ provincie

Gelderland

Overige onderwerpen

Bij de overige onderwerpen zijn een aantal onderwerpen opgenomen waarbij we van uw Staten een besluit te vragen of uw Staten willen informeren.

In het Coalitieakkoord 2015-2019 'Ruimte voor Gelderland' en de Midterm review hebben uw Staten middelen bestemd. Vaak gaat het daarbij om een 'bestedingsrichting' en verwacht u van ons een voorstel voor een specifiekere uitwerking van deze richting. Deze uitwerking nemen wij doorgaans op in de P&C documenten. Hiervoor kennen wij verschillende fases:

- Via *reserveringen*

Voorstellen voor specifieke reserveringen vindt u in het onderdeel Reserveringen.

- Via *beschikbaarstellingen*

Voorstellen voor beschikbaarstellingen vindt u in het onderdeel Beschikbaarstellingen.

Beschikbare middelen kunnen via een opdracht of subsidie ingezet worden voor doelrealisatie. Voor begrotingssubsidies vragen wij uw Staten om vanuit uw kaderstellende rol een juridische grondslag vast te stellen voor verlenen van een subsidie aan een partner. Voorstellen voor begrotingssubsidies vindt u in het onderdeel Subsidiegrondslagen.

Naast bovenstaande besluitvormende onderwerpen wordt u in dit hoofdstuk geïnformeerd over de ontwikkeling van het EMU saldo, Grondtransacties en Provinciale lastendruk. De Meerjaren Investeringsagenda Mobiliteit (MIAM) is als bijlage opgenomen. Een aantal specifieke onderwerpen in deze Voorjaarsnota zijn Onderzoeken Gedeputeerde Staten naar doelmatigheid en doeltreffendheid en het Verdeelmodel provinciefonds. Tenslotte zijn onder Evaluaties en rapportages enkele actuele documenten opgenomen.

Reserveringen

In dit onderdeel doen wij u voorstellen voor specifieke reserveringen. Via reserveringen stellen wij uw Staten voor om Algemene middelen aan een kerntaak toe te wijzen óf nog te programmeren middelen van een kerntaak toe te wijzen aan doelen.

Kerntaak 1 | Duurzame ruimtelijke ontwikkelingen en waterbeheer

Gebiedsopgave Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen

In onze Statenbrief Investeringsagenda Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen (PS2018-67) hebben wij aangekondigd om – in lijn met het voortrollende karakter van de Investeringsagenda – nieuwe investeringsvoorstellen bij Voorjaarsnota 2018 aan uw Staten voor te leggen. Als bijlage bij deze Voorjaarsnota 2018 is de *Investeringsagenda 2018-2019 Bis* opgenomen met een korte beschrijving van de initiatieven en investeringsvoorstellen. Om dit mogelijk te maken stellen wij voor de gebiedsopgave Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen de volgende reserveringen voor:

Voor het doel *Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health & Energy* stellen wij aan u voor een reservering op te nemen van in totaal € 0,3 miljoen ten behoeve van het meerjarig (4 jaar) ondersteunen van het InScience festival, om zich verder te ontwikkelen tot internationaal vooraanstaand jaarlijks evenement dat het profiel van de regio op het gebied van wetenschap in onder meer Health & Energy verder versterkt.

Voor het doel *Bruisende binnensteden aan de rivier* stellen wij aan u voor om een reservering op te nemen van € 3,4 miljoen. Hiermee willen wij voorsorteren op een provinciale bijdrage aan de realisatie van de Herinrichting van de hoge Rijnkade en het bovengronds halen van de Jansbeek (tracé Gele Rijdersplein – Beekstraat) in Arnhem. Ook willen wij deze middelen reserveren voor de aanleg van een (voetgangers)brug over de Waalhaven aan de Handelskade in Nijmegen die het Waalfrontgebied verbindt met de historische binnenstad. De planuitwerking van deze investeringsvoorstellen is in een vergevorderd stadium en start van de uitvoering is voorzien begin 2019.

Door het opnemen van een reservering van een voorziene provinciale bijdrage voor deze projecten willen wij onze partners (gemeenten en waterschappen) ondersteunen om de eigen benodigde financiële middelen hiervoor bij de gemeenteraden respectievelijk algemene besturen aan te vragen.

Wij stellen uw Staten voor om binnen kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer in totaal € 3,7 miljoen te reserveren vanuit de coalitieakkoord middelen 2015-2019 voor de doelen Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health & Energy en Bruisende binnensteden aan de rivier.

Kerntaak 2 | Milieu, energie en klimaat

Gebiedsopgave Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen

In onze Statenbrief Investeringsagenda Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen (PS2018-67) hebben wij aangekondigd om – in lijn met het voortrollende karakter van de Investeringsagenda – nieuwe investeringsvoorstellen bij Voorjaarsnota 2018 aan uw Staten voor te leggen. Als bijlage bij deze Voorjaarsnota 2018 is de *Investeringsagenda 2018-2019 Bis* opgenomen met een korte beschrijving van de initiatieven en investeringsvoorstellen. Om dit mogelijk te maken stellen wij voor om in het kader van de gebiedsopgave Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen voor het doel *Slimme Duurzaamheid* een reservering van € 1 miljoen op te nemen om het Warmtenet in Nijmegen (tak 2 en 5) verder te kunnen ontwikkelen.

Door het opnemen van een reservering van een voorziene provinciale bijdrage voor dit project willen wij de gemeente Nijmegen ondersteunen om de eigen benodigde financiële middelen hiervoor bij de gemeenteraad aan te vragen.

Wij stellen uw Staten voor om binnen kerntaak 2 Milieu, energie en klimaat in totaal € 1 miljoen te reserveren vanuit de coalitieakkoord middelen 2015-2019 voor de *Investeringsagenda 2018-2019 Bis*, voor het doel Slimme duurzaamheid.

Kerntaak 4 | Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

Snelle fietsroute Ede-Wageningen

Er is veel fietsverkeer op de gemeentelijke weg van Ede naar Wageningen. De fietsers gaan naar of komen van het campusterrein en de scholen in het Wageningse centrum. De route is onderdeel van het hoofdfietsnetwerk en moet comfortabeler, directer en veiliger worden. Een snelle fietsroute op dit traject is van groot belang voor de bereikbaarheid van de FoodValley.

Wij stellen uw Staten voor om € 1,0 miljoen te reserveren voor de snelle fietsroute Ede-Wageningen vanuit de middelen die in de coalitieperiode 2015-2019 zijn toegekend aan kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Ontbrekende fietsschakel N345-A1

Voor het realiseren van een sociaal veilige fietsverbinding tussen de N345 en A1 ter hoogte van afrit 21 bij Voorst stellen wij voor middelen te reserveren. In het onderdeel Beschikbaarstellingen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze reservering.

Wij stellen uw Staten voor € 0,3 miljoen te reserveren voor de ontbrekende fietsschakel N345-A1 vanuit de middelen die in de coalitieperiode 2015-2019 zijn toegekend aan kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Programma Goederenvervoerscorridors Oost en Zuidoost

In het programma Goederencorridors Oost en Zuidoost staat een groot aantal acties waarbij wij als provincie betrokken zijn. In het onderdeel Beschikbaarstellingen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze acties.

Voor de acties in het programma wordt van de betrokken partijen cofinanciering verwacht. We verwachten voor de Gelderse acties € 8 miljoen nodig te hebben. Een bedrag van € 5 miljoen is nodig voor een bijdrage aan de aanpak van de A15 op het oostelijke traject (Gorinchem-Duitse grens). Verder willen we € 1,5 miljoen voor de uitbreiding van de kade bij Rotra in Doesburg reserveren en € 1,5 miljoen voor maatregelen op de knooppunten Nijmegen en Tiel en een onderzoek naar een vulpuntennetwerk voor Liquefied Natural Gas (LNG). We overleggen en onderhandelen per actie met de partners over de Gelderse bijdrage.

Wij stellen uw Staten voor € 8 miljoen te reserveren voor programma goederencorridors Oost en Zuidoost vanuit de middelen MIA Mobiliteit 2020-2029 die zijn toegekend aan kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Schakel A1 - Achterhoek

Voor een soepele doorstroming van het regionale verkeer tussen de A1 naar de Achterhoek is een rondweg om Lochem noodzakelijk. Daarmee wordt ook het centrum van Lochem ontlast. In dit project wordt de gemeentelijke route om Lochem, die nu over industrieterrein Kwinkweerd loopt, opgewaardeerd tot een veilige en snelle regionale weg. Ook komt er een nieuwe brug over het Twentekanaal, in de richting van Goor. Tevens wordt het stationsgebied beter ontsloten. De bestaande Lochemse brug, ongeschikt voor zwaar verkeer, kan dan worden ingericht voor lokaal verkeer. De nieuwste onderzoeken en het Functioneel kader wegnen Gelderland laten een raming zien van € 85 miljoen (met een bandbreedte van +/-30%). Eerder is door de provincie al € 39,5 miljoen gereserveerd en € 14,3 miljoen beschikbaar gesteld (totaal € 53,8 miljoen). Daarnaast zetten we € 6 miljoen in uit de kerntaakreserve. De gemeente Lochem draagt € 2 miljoen bij.

Wij stellen uw Staten voor om € 23,2 miljoen te reserveren voor Lochem, N346 Schakel A1-Achterhoek vanuit de middelen MIA Mobiliteit 2020-2029 die zijn toegekend aan kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Beschikbaarstellingen

In dit onderdeel doen wij u voorstellen voor Beschikbaarstellingen.

Via beschikbaarstellingen stellen wij uw Staten voor om (delen van) de reserveringen om te zetten in concrete uitvoering om doelen te realiseren. Een beschikbaarstelling is voor ons de legitimatie om concrete (meerjarige) verplichtingen aan te gaan.

Kerntaak 1 | Duurzame ruimtelijke ontwikkelingen en waterbeheer

SteenGoed Benutten

Het plandoel SteenGoed Benutten richt zich op de aanpak van (dreigende) leegstand op beeldbepalende locaties in Gelderland. Leegstand is voor ons de aanleiding om naar het gebied te kijken. Onze aanpak is erop gericht om het gebied waar nu leegstand is, in de toekomst weer beter te laten functioneren. De aanpak is maatwerk, per project bekijken we steeds wat nodig is om de projecten vooruit te helpen. Dit kan de inzet van kennis en kunde, procesbegeleiding en financiële ondersteuning zijn. Met onze financiële ondersteuning geven we projecten het laatste zetje, zodat uitvoering mogelijk wordt gemaakt. Momenteel zijn we met ruim 25 initiatiefnemers in gesprek over een potentiële bijdrage. Waar mogelijk, doen we dat via de Subsidieregeling Uitvoeringsgereed en Realiseren. Om deze regeling te continueren is aanvullend budget nodig. Wij stellen uw Staten voor om € 7 miljoen voor de uitvoering van deze regeling beschikbaar te stellen. Niet alle projecten passen binnen deze regeling. We komen projecten tegen die dusdanig complex, omvangrijk of bijzonder zijn dat we naar uw Staten komen voor een subsidiegrondslag. Dit doen we nu voor het project Gebiedsaanpak leegstand Rijksweg Duiven. Wij stellen uw Staten voor om hiervoor € 1.173.000 beschikbaar te stellen. In het onderdeel Subsidiegrondslagen wordt de begrotingssubsidie verder toegelicht.

SteenGoed Benutten is een ontwikkelprogramma. Dit betekent dat we nieuwe instrumenten ontwikkelen, indien de opgave daarom vraagt. Recentelijk hebben we de SteenGoed Challenge Gelderland gestart om beeldbepalende leegstaande panden aan ideeën te helpen voor een nieuwe invulling. Tevens hebben we de expertpool aan onze instrumentenkoffer toegevoegd en zijn we bezig met de opzet van een revolverend fonds. Wij stellen uw Staten voor om voor de uitvoering van deze onderdelen een bedrag van € 450.000 beschikbaar te stellen.

Bij de Doorontwikkeling van de Koers Ruimte voor Goed Wonen (PS2018-254) hebben we aangegeven dat we de filosofie en werkwijze van SteenGoed Benutten ook gaan inzetten voor de aanpak van de bestaande woningvoorraad. We starten daarom een aantal pilots om hiermee kennis en ervaring op te doen. In de Doorontwikkeling van de Koers Ruimte voor Goed Wonen hebben we aangegeven dat we deze pilots (in eerste instantie procesgeld) willen dekken vanuit het plandoel SteenGoed Benutten. Wij stellen uw Staten voor om hiervoor € 0,2 miljoen beschikbaar te stellen.

Wij stellen uw Staten voor om € 8.823.000 vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel SteenGoed Benutten beschikbaar te stellen. Dit is voor de continuering van de Subsidieregeling Uitvoeringsgereed en Realiseren, voor de leegstand Rijksweg Duiven, voor het ontwikkelen nieuwe instrumenten en voor een aantal pilots Doorontwikkeling Koers Ruimte voor Goed Wonen. Dit bedrag past binnen de middelen die bij start van deze coalitieperiode voor het programma SteenGoed Benutten zijn gereserveerd. In de bijlage bij deze Voorjaarsnota geven we u een compleet overzicht van de stand van zaken in de uitvoering van het plandoel SteenGoed Benutten.

Paleis Het Loo

In de Statenbrief Gelderse Gebiedsopgave Veluwe (PS2018-70) is een toelichting opgenomen over de plannen voor de verbouwing en vernieuwing van Paleis Het Loo. In deze brief is tevens aangekondigd bij Voorjaarsnota 2018 daarop terug te komen met een voorstel. De komende jaren wordt het Nationaal Rijksmuseum Paleis Het Loo in Apeldoorn ingrijpend vernieuwd door restauratie, uitbreiding en renovatie. Gezien de meerwaarde voor de Veluwe en het Gelders erfgoed willen wij hieraan met € 4 miljoen bijdragen. Als dekking stellen wij voor daarvoor in te zetten € 1 miljoen uit kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel Doorontwikkelen en programmeren van de zes Gebiedsopgaven en € 3 miljoen vanuit kerntaak 6 Cultuur en erfgoed, plandoel Het maken van cultuur, ontwikkelen van erfgoed en de beleving van cultuur en erfgoed. In het onderdeel Subsidiegrondslagen gaan we nader in op het verzoek en deze subsidie aan Paleis Het Loo.

Wij stellen uw Staten voor om vanuit de gereserveerde middelen van Kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel Doorontwikkelen en programmeren van de zes Gebiedsopgaven, € 1 miljoen voor Paleis Het Loo beschikbaar te stellen.

Gebiedsopgave Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen

In onze Statenbrief Investeringsagenda Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen (PS2018-67) hebben wij aangekondigd om – in lijn met het voortrollende karakter van de Investeringsagenda – nieuwe investeringsvoorstellen bij de Voorjaarsnota 2018 aan uw Staten voor te leggen. Als bijlage bij deze Voorjaarsnota is een vervolg op de Investeringsagenda Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen 2018-2019 opgenomen met een korte beschrijving van de initiatieven en investeringsvoorstellen (zie bijlage 9 Investeringsagenda Stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen 2018-2019 bis). Om dit mogelijk te maken stellen wij voor de gebiedsopgave Stedelijk Netwerk Arnhem Nijmegen de volgende beschikbaarstellingen voor de volgende doelen.

Voor het doel *Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health & Energy* gaat het om een bedrag van € 0,3 miljoen. Met deze middelen willen wij, in aanvulling op een eerdere bijdrage vanuit de kerntaak Regionale Economie, de business generator Health & High tech en het stimuleren van ondernemerschap (Briskr en PPDC) een verdere impuls geven. Ook werken wij samen met The Economic Board aan de opzet van een digitaal portal van de regio, gericht op voor (buitenlandse) ondernemers en investeerders. Tenslotte willen wij een verkenning uitvoeren om met de zorginstellingen in de regio te komen tot verdere clustervorming en samenwerking in de vorm van een Alliantie Zorginnovatie Regio Arnhem Nijmegen.

Voor het doel *Slimme Duurzaamheid* willen wij een bedrag van € 260.000 inzetten. Met deze middelen willen wij, in aanvulling op de bijdrage vanuit de Energietransitie-programma, het proces van de Routekaart Energietransitie versnellen en het project Weg met de Wegwerpeconomie in De Liemers ondersteunen. In dit project wordt in samenwerking met de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) en de Wageningen University & Research (WUR) voor drie bedrijventerreinen in Nijmegen (TPN-West), De Liemers en Arnhem, een gezamenlijke ‘circulaire’ aanpak uitgewerkt waarbij de reststromen en grondstoffen in beeld worden gebracht. Voor het doel *Bruisende binnensteden aan de rivier* willen wij een bedrag van € 0,1 miljoen inzetten. Met deze middelen willen wij de Investeringsregeling voor het opknappen van historische en beeldbepalende panden (‘gevefonds’) die succesvol in Nijmegen is ontwikkeld en uitgevoerd ook in de binnenstad van Arnhem ondersteunen. Door een gezamenlijk beschikbaar te stellen bijdrage van gemeente en provincie worden pandeigenaren uitgenodigd en ondersteund om het aanzien van het beeldbepalende vastgoed in de binnensteden door middel van restauratie en renovatie te verbeteren.

Wij stellen uw Staten voor om in totaal € 660.000 vanuit de gereserveerde middelen van Kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel Doorontwikkelen en programmeren van de zes Gebiedsopgaven, beschikbaar te stellen voor drie doelen. Ten eerste voor het doel Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health & Energy. Ten tweede voor het doel Slimme duurzaamheid. Tot slot voor het doel Bruisende binnensteden aan de rivier.

Beleef het Apeldoorns Kanaal

In 2013 (PS2013-479) hebben uw Staten € 3,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het Apeldoorns Kanaal (Brug Hattem en Heerde).

De resterende middelen (€ 2.766.700) staan op de begroting in kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel Realiseren van fysieke resultaten met behoud/versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Wij stellen uw Staten voor om € 2.766.700 beschikbaar te stellen voor diverse projecten in het kader van Beleef het Apeldoorns Kanaal.

Zie voor meer toelichting de tekst over Beleef het Apeldoorns Kanaal opgenomen bij het onderdeel Overige onderwerpen.

Schoon en voldoende water en veilig tegen overstroming

Bij de Midterm review is gevraagd om middelen opgenomen in de MIA vanaf 2020 naar voren te halen voor de jaren 2017, 2018 en 2019. Van het toegekende bedrag van € 3,5 miljoen is in 2017 € 0,7 miljoen beschikbaar gesteld.

Bij de Midterm review is € 1,5 miljoen gevraagd en gereserveerd voor proceskosten hoogwater. Doel van deze middelen is om opgaven die buiten de hoogwaterveiligheid vallen, maar binnen waterveiligheid en gebiedsontwikkeling, aan te kunnen pakken. In 2017 is gevraagd om € 490.000 van dat bedrag beschikbaar te stellen.

Met beide budgetten kunnen onderzoeken en verkenningen plaatsvinden die we samen met onze partners uitvoeren om te komen tot een afgewogen maatregelenpakket en uiteindelijk tot de uitvoering van concrete projecten. We hebben het dan over (technische) onderzoeken op het gebied van hoogwaterveiligheid en meekoppelkansen, maar ook over het proces van Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) verkenningen en planuitwerkingen waarbij bijvoorbeeld veel wordt geïnvesteerd in het verkrijgen van draagvlak.

Wij stellen uw Staten voor om € 3.810.000 vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel Schoon en voldoende water en veilig tegen overstroming, beschikbaar te stellen voor onderzoeken en verkenningen hoogwaterveiligheid.

Kerntaak 3 | Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden

Agenda Vitaal Platteland

Uw Staten hebben in de Midterm review voor kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden een bedrag van € 9,5 miljoen gereserveerd. Met de Agenda Vitaal Platteland willen we de spanning tussen landbouwbedrijfsvoering en maatschappelijk draagvlak verkleinen en bieden we perspectieven om het platteland vitaal te houden. Voor de volgende onderdelen vragen wij u:

- € 600.000 voor Regeling natuurinclusieve landbouw
- € 100.000 als opdrachtenbudget voor voedselbeleid en korte voorzieningsketens
- € 100.000 voor de Vervolgonderzoeken Veehouderij en Gezondheid Omwonenden
- € 410.000 voor subsidies aan projecten voor ondernemerschapsbevordering in Foodvalley en Berkelland (in het onderdeel Subsidiegrondslagen gaan we nader in op de projecten die wij met deze middelen willen ondersteunen).

Wij stellen uw Staten voor om € 1.210.000 vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Agenda Vitaal Platteland.

Kerntaak 4 | Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

Kwaliteitsverbetering spoorlijn Arnhem – Winterswijk investeringspakket 2013-2019

In 2013 hebben uw Staten besloten de spoorlijn tussen Arnhem en Winterswijk te verbeteren. Een van de maatregelen is het verdubbelen van het spoor tussen Zevenaar en Didam en het verhogen van de snelheid op dit baanvak. De spoorverdubbeling wordt momenteel door ProRail aanbesteed. Als gevolg van economische groei en stijgende prijzen voor spoorprojecten is de kostenraming bijgesteld. Daarom vragen wij € 2.050.000 extra beschikbaar te stellen. Hierdoor kan de spoorverdubbeling doorgaan en zullen vanaf 2018 ruim 18.000 reizigers per dag tussen Arnhem en Winterswijk van de verbeterde treindienst profiteren. Wij stellen uw Staten voor om € 2.050.000 vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel In stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het (fysieke) netwerk, beschikbaar te stellen voor het project kwaliteitsverbetering spoor Arnhem-Winterswijk.

Kwaliteitsverbetering Valleilijn

We hebben voor de Valleilijn treinen aangeschaft. Deze treinen zijn voorzien van een toilet. Om deze toiletten te kunnen legen en reinigen, moet er een afvanginstallatie worden aangelegd. Voor deze afvanginstallatie hebben we € 250.000 toegewezen in het bestedingsplan Decentralisatie-uitkering Verkeer en Vervoer 2017. Dit blijkt echter niet voldoende.

Wij stellen uw Staten voor om € 0,5 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel Versterken van de (sociale en economische) bereikbaarheid in de drie stedelijke netwerken, beschikbaar te stellen voor het project Kwaliteitsverbetering Valleilijn.

Bus Doetinchem – Nijmegen

In het coalitieakkoord is opgenomen dat samen met Nordrhein-Westfalen wordt ingezet op een snelle busverbindingen tussen Nijmegen, Kleve en Doetinchem. Uit eerder onderzoek blijkt dat de reistijd kan worden verkort en de route kan worden doorgetrokken naar de campus bij Nijmegen Heijendaal. Ook kan de frequentie omhoog naar twee bussen per uur, voor een groot deel van de dag. Met het oog op de aanpassing van de dienstregeling in 2018 worden nu de halte-aanpassingen voorbereid.

Wij stellen uw Staten voor om € 1 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel Versterken van de (sociale en economische) bereikbaarheid in de drie stedelijke netwerken, beschikbaar te stellen voor het project Bus Doetinchem-Nijmegen.

Planstudiekosten Spoor / OV

Voor het uitwerken van OV-projecten in het coalitieakkoord is het noodzakelijk om planstudies te doen. De studies zijn nodig om de scope van projecten scherp te krijgen en te voorzien van een kostenraming. Na afronden van een planstudie wordt besloten het betreffende project wel of niet uit te voeren en geld beschikbaar te stellen. De komende periode doen wij studies naar onder andere een vrije kruising Arnhem-Oost, de Valleilijn en het terugwinnen van rem-energie bij treinen.

Wij stellen uw Staten voor om € 1,5 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel In stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het (fysieke) netwerk, beschikbaar te stellen voor planstudiekosten spoor/OV.

N348/N345 Optimaliseren verkeersafwikkeling aansluiting

De provinciale wegen N345 tussen Zutphen en Apeldoorn en de N348 tussen Zutphen en Arnhem zijn belangrijke wegen voor het doorgaande regionale verkeer. De wegen sluiten ten noorden van Brummen op elkaar aan. De huidige rotonde waarop deze wegen uitkomen is niet berekend op deze taak, waardoor in de spits verkeersproblemen ontstaan. Die worden verergerd door de autonome groei van het verkeer en omdat regionaal verkeer wordt ontmoedigd gebruik te maken van de oude IJsselbrug Zutphen.

Om de problemen op te lossen moet de verkeersafwikkeling op de rotonde worden verbeterd door twee bypasses te maken voor verkeer tussen de N348 en de N345. Dat is de voorkeursoplossing. Daarmee verbetert de doorstroming en gaat doorgaand regionaal verkeer meer gebruik maken van de Cortenoeversebrug op de N348.

Wij stellen uw Staten voor om € 3,5 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel In stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het (fysieke) netwerk, beschikbaar te stellen voor N348/N345 Optimaliseren verkeersafwikkeling aansluiting.

A18 Doetinchem – Europaweg (N317/N316)

De Europaweg in Doetinchem is onderdeel van de verbinding tussen de A18 en de provinciale gebiedsontsluitingswegen N317 en N314 richting Dieren en Zutphen/Deventer. De afwikkeling van het verkeer op de aansluitingen A18-N317/N316 en de daarop aangesloten Europaweg in Doetinchem is de laatste jaren verslechterd. Er staan op spits tijden files en er is oponthoud, waardoor de regionale bereikbaarheid en economische bedrijvigheid in het gebied afneemt.

De gemeente Doetinchem en de provincie hebben het initiatief genomen voor een verkenning van mogelijke maatregelen. Met een reconstructie van de genoemde aansluitingen en een verkeersregelinstantie, extra rijstroken bij het kruispunt Europaweg-Bedrijvenweg, een extra rijstrook tussen de kruispunten Bedrijvenweg en Sicco Mansholtweg en het aanleggen van ei-rotondes op de kruispunten Sicco Mansholtweg en Vancouverstraat verbetert de verkeersafwikkeling. Daardoor is de aanleg van een westelijke randweg met een extra brug over de Oude IJssel niet nodig. Wij delen de totale kosten van de aanpassingen met gemeente Doetinchem. Blad RV41 A18 Doetinchem - Europaweg (N317/N316), onderdeel van de Meerjaren Investeringsagenda Mobiliteit (MIAM) bijlage 1 bij deze Voorjaarsnota, geeft meer informatie over dit project. Wij stellen uw Staten voor om € 1,9 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel Ontsluiten (basis)voorzieningen buiten stedelijke netwerken, beschikbaar te stellen voor het project A18 Doetinchem - Europaweg (N317/N316).

Snelle fietsroute ViA15

Met de snelle fietsroute ViA15 realiseren we samen met de gemeenten Lingewaard en Duiven en Rijkswaterstaat een betere fietsverbinding tussen Ressen/Bemmel enerzijds en Duiven/Zevenaar anderzijds. In het onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze beschikbaarstelling.

Wij stellen uw Staten voor om € 1,5 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel Versterken van de (sociale en economische) bereikbaarheid in de drie stedelijke netwerken, beschikbaar te stellen voor de snelle fietsroute ViA15.

Ontbrekende fietsschakel N345-A1

De A1 tussen Apeldoorn en knooppunt Azelo wordt in twee fasen verbreed, met een extra rijstrook per richting. Het voornemen is om in de tweede fase, van 2024 tot 2028, afrit 21 bij Voorst te reconstrueren en uit te rusten met verkeerslichten. Ter hoogte van deze afrit ontbreekt een sociaal veilige fietsverbinding. In het verleden is de oplossing van dat knelpunt uitgesteld in afwachting van een koppeling met de werkzaamheden aan de A1. De koppeling met de werkzaamheden aan de A1 zorgt voor lagere kosten en een schaalvoordeel bij de aanbesteding. Naast deze beschikbaarstelling maken wij in de Voorjaarsnota 2018 ook een reservering van € 0,3 miljoen waardoor het totale budget voor dit project € 0,5 miljoen is. Wij stellen voor een deel beschikbaar te stellen omdat in de overeenkomst met Rijkswaterstaat overeen is gekomen dat het eerste deel binnenkort wordt overgemaakt.

Wij stellen uw Staten voor om € 0,2 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel Versterken van de (sociale en economische)

bereikbaarheid in de drie stedelijke netwerken, beschikbaar te stellen voor de ontbrekende fietsschakel N345-A1.

Programma Goederenvervoerscorridors Oost en Zuidoost

We vinden het belangrijk dat de grote nationale en internationale verbindingen die door onze provincie lopen goed gebruikt kunnen worden door bedrijven en tegelijk zo duurzaam zijn ingericht dat burgers hier zo min mogelijk overlast van hebben. We werken samen met het Rijk, buurprovincies en bedrijfsleven aan een programma om dit te bereiken. In dit programma Goederenvervoerscorridors Oost en Zuidoost staat een groot aantal acties waarbij wij betrokken zijn, zoals aanpak van de knooppunten Nijmegen en Tiel, een vulpunctennetwerk voor duurzame brandstoffen, truckparkeren en de aanpak van de A15. Het programma loopt tot 2030; alle partners dragen jaarlijks € 0,1 miljoen bij aan de programmaorganisatie. Wij willen voor de programmaorganisatie voor de periode 2018 tot en met 2022 € 0,5 miljoen beschikbaar stellen. Wij stellen uw Staten voor om € 0,5 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel Versterken en benutten van de grootste (inter)nationale verbindingen, beschikbaar te stellen voor programma Goederencorridors Oost en Zuidoost.

Werkagenda Slimme Mobiliteit

De werkagenda Slimme Mobiliteit is een verkenning naar het inzetten van nieuwe en oude instrumenten voor het verbeteren van de bereikbaarheid en het versterken van het beleid van Gelderland. Wij brengen in beeld welke slimme mobiliteitsmaatregelen wij kunnen inzetten om de doelstellingen van een duurzaam, economisch krachtig en verbonden Gelderland kunnen halen. Belangrijke onderwerpen zijn het ondersteunen van innovaties als onderzoek naar het gebruik van voertuigdata in het verkeersmanagement en wegbeheer, het verzamelen en gebruiken van data over verkeers-, goederen- en reizigersstromen en -behoeften, het stimuleren van bewuster reizen en het starten van Heel Gelderland Fietst!. Dit jaar beginnen de regio's Arnhem en Nijmegen en Stedendriehoek met de uitvoering van regionale programma's, andere regio's volgen. Wij stellen uw Staten voor om € 2 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, plandoel Versterken van de (sociale en economische) bereikbaarheid in de drie stedelijke netwerken, beschikbaar te stellen voor de werkagenda Slimme Mobiliteit.

Kerntaak 5 | Regionale economie

Algemeen budget voor subsidieprojecten en opdrachten

Wij willen een algemeen subsidie- en opdrachtenbudget. Deze middelen willen we inzetten voor de financiering van Interreg-projecten, projecten op het gebied van circulaire economie, andere innovatieprojecten alsmede voor opdrachten. Wanneer wij een specifiek project op het gebied van Interreg, circulaire economie of innovatie willen ondersteunen, zullen wij een separate subsidiegrondslag aan uw Staten ter besluitvorming voorleggen. De Najaarsnota 2018 zal hiervoor de eerste gelegenheid zijn. Wij stellen uw Staten voor om € 2 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 5 Regionale Economie beschikbaar te stellen voor een algemeen budget voor subsidieprojecten en opdrachten.

Exportvouchers voor De Groeiversneller

Wij willen exportvouchers via de Groeiversneller kunnen verstrekken. Met deze vouchers kunnen ondernemers expertise inkopen waarmee zij kunnen starten met export of hun exportactiviteiten uitbouwen en/of professionaliseren, in aanvulling op de bestaande groeivouchers. In het onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze beschikbaarstelling. Wij stellen uw Staten voor om € 0,3 miljoen vanuit de gereserveerde Midterm review middelen van kerntaak 5 Regionale economie beschikbaar te stellen voor exportvouchers voor De Groeiversneller.

Procesmiddelen Rode loperbeleid

Wanneer een bedrijf bij ons 'aanklopt' met vragen over een uitbreiding of een nieuwe vestiging, bekijken wij op welke manier we kunnen helpen; als een ontwikkeling ergens niet kan, willen we daar zo snel mogelijk duidelijk in zijn. Kan een ontwikkeling wel, dan willen we de ondernemer - binnen de kaders van wet- en regelgeving - zoveel mogelijk faciliteren zodat hij of zij de ontwikkeling ook snel mogelijk kan maken. Wanneer een bedrijf wil uitbreiden of nieuw wil vestigen is namelijk niet altijd duidelijk welk proces doorlopen dient te worden bij welke partij. Om dit proces simpeler en transparanter te maken zullen we als start in de regio Arnhem-Nijmegen middelen beschikbaar stellen om met ondernemers, gemeenten en Oost NL de knelpunten op te lossen en de goede punten te versterken. Hierna gaan we de opgedane kennis delen met de andere regio's en per regio middelen beschikbaar stellen om ook daar deze processen te verbeteren. Bij Voorjaarsnota 2017 hebben uw Staten € 5 miljoen gereserveerd voor ons Rode loperbeleid.

Wij stellen uw Staten voor om € 0,2 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 5 Regionale economie, plandoel Versterken werklocaties beschikbaar te stellen voor procesmiddelen Rode loperbeleid.

Economische kracht van sport

Wij hebben uw Staten reeds eerder geïnformeerd dat wij bij deze Voorjaarsnota € 3.852.034 beschikbaar willen stellen voor de uitvoering van het programma Gelderland Sport! 2016-2019 (PS2018-129). Het gaat hierbij om de resterende coalitieakkoord middelen voor de economische kracht van sport (PS2015-589). Deze middelen zetten wij in om voor de resterende coalitieperiode onze doelstellingen op het terrein van sportevenementen inclusief side-events te realiseren. Vanuit het programma Sport maken we in 2018 en 2019 jaarlijks minimaal 20 grote sportevenementen in Gelderland mede mogelijk door inzet van deze middelen via subsidie en/of sponsoring.

Wij stellen uw Staten voor om € 3.852.034 vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 5 Regionale economie, plandoel Met sport bijdragen aan een aantrekkelijk Gelderland beschikbaar te stellen voor de economische kracht van sport.

Jeugdportfonds Gelderland

Bij de Midterm review zijn er middelen gereserveerd voor het Jeugdcultuurfonds Gelderland en het Jeugdportfonds Gelderland. Hoewel dit anders is dan de afgesproken doelen in het plandoel Met sport bijdragen aan een aantrekkelijk Gelderland willen wij het mogelijk maken dat deze twee fondsen hun activiteiten kunnen continueren. Op deze manier blijven sport en cultuur toegankelijk voor de jeugd. Daarom hebben wij bij Slotwijziging 2017 € 30.000 en € 25.000 beschikbaar gesteld voor de continuering van de activiteiten van respectievelijk het Jeugdcultuurfonds Gelderland en het Jeugdportfonds Gelderland in de eerste helft van 2018. Voor de tweede helft van 2018 en voor 2019 zijn nog geen middelen beschikbaar gesteld.

Wij stellen uw Staten voor om € 228.000 vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 5 Regionale economie, plandoel Met sport bijdragen aan een aantrekkelijk Gelderland beschikbaar te stellen voor het Jeugdportfonds Gelderland.

Kerntaak 6 | Cultuur en erfgoed

Jeugdcultuurfonds Gelderland

Bij de Midterm review zijn er middelen gereserveerd voor het Jeugdportfonds Gelderland en het Jeugdcultuurfonds Gelderland. Wij willen het mogelijk maken dat de twee fondsen hun activiteiten - om sport en cultuur voor alle jeugd toegankelijk te maken - voortzetten. Daarom hebben wij bij Slotwijziging 2017 reeds € 25.000 en € 30.000 beschikbaar gesteld voor de continuering van de activiteiten van respectievelijk het Jeugdportfonds Gelderland en het Jeugdcultuurfonds Gelderland in de eerste helft van 2018. Voor de tweede helft van 2018 en voor 2019 zijn nog geen middelen beschikbaar gesteld.

Wij stellen uw Staten voor om € 161.750 vanuit de in de Midterm review gereserveerde middelen voor kerntaak 6 Cultuur en erfgoed, plandoel Wij versterken het maken van cultuur, ontwikkelen van erfgoed en de beleving van cultuur en erfgoed beschikbaar te stellen voor het Jeugdcultuurfonds Gelderland.

Regeling Functioneel gebruik Erfgoed

Een van de subsidieregelingen in het programma Beleef het Mee 2017-2020 is de Regeling Functioneel gebruik Erfgoed. Voor deze regeling wordt met het beleidsprogramma jaarlijks € 6 miljoen beschikbaar gesteld. De belangstelling voor deze regeling is bijzonder groot. In het eerste kwartaal van 2018 werd voor ruim € 16 miljoen aan aanvragen ingediend. Bij de Slotwijziging 2017 werd al € 4 miljoen extra beschikbaar gesteld uit de middelen van de Midterm review. Voorgesteld wordt hier nog € 4 miljoen extra aan toe te voegen.

Wij stellen uw Staten voor om € 4 miljoen vanuit de in de Midterm review gereserveerde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed, plandoel Wij versterken het maken van cultuur, ontwikkelen van erfgoed en de beleving van cultuur en erfgoed beschikbaar te stellen voor de Regeling Functioneel gebruik Erfgoed.

Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen

Voor een aanvraag van Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen wordt voorgesteld € 1 miljoen uit de middelen van de Midterm review beschikbaar te stellen. Het gaat hier om bijzondere erfgoedprojecten die niet uit de Regeling Functioneel gebruik Erfgoed gefinancierd kunnen worden, omdat het hier om een verzameling van maatregelen gaat. In het onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze beschikbaarstelling.

Wij stellen uw Staten voor om € 1 miljoen vanuit de in de Midterm review gereserveerde middelen voor kerntaak 6 Cultuur en erfgoed, plandoel Wij versterken het maken van cultuur, ontwikkelen van erfgoed en de beleving van cultuur en erfgoed beschikbaar te stellen voor de aanvraag van Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen.

Erfgoed gemeente Rheden

Voor een aanvraag landgoederen van de gemeente Rheden stellen wij voor extra middelen uit de middelen van de Midterm review (MTR) beschikbaar te stellen. Het gaat hier om bijzondere erfgoedprojecten die niet uit de Regeling Functioneel gebruik Erfgoed gefinancierd kunnen worden, omdat het hier om een verzameling van maatregelen gaat. In het onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze beschikbaarstelling.

Wij stellen uw Staten voor om € 500.000 vanuit de in de MTR gereserveerde middelen voor kerntaak 6 Cultuur en erfgoed, plandoel Wij versterken het maken van cultuur, ontwikkelen van erfgoed en de beleving van cultuur en erfgoed beschikbaar te stellen voor de aanvraag landgoederen van de gemeente Rheden.

Onderduikwoning familie Gies

Om aandacht te geven aan het aspect onderduiken in de oorlogsperiode wil het Nederlands Openluchtmuseum de onderduikwoning van de familie Gies in Warnsveld toevoegen aan haar collectie. Omdat wij het tonen van dit onderdeel van onze geschiedenis van groot belang vinden én dit goed aansluit op onze inspanningen op enerzijds het Verhaal van Gelderland en anderzijds het Herinneringstoerisme, stellen wij voor om hier middelen voor beschikbaar te stellen. In het onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze beschikbaarstelling.

Wij stellen uw Staten voor om € 20.000 vanuit de in de Midterm review gereserveerde middelen voor kerntaak 6 Cultuur en erfgoed, plandoel Wij versterken het maken van cultuur, ontwikkelen van erfgoed en de beleving van cultuur en erfgoed beschikbaar te stellen voor het demonteren en vervoeren van de woning van de familie Gies van Warnsveld naar het Nederlands Openluchtmuseum.

Werkvoorraad conservering en registratie archeologie

Om te kunnen blijven voldoen aan de wettelijke en contractuele taken op het gebied van conservering en registratie archeologie stellen wij voor om budget beschikbaar te stellen voor de aanpak van de grote werkvoorraad. In het onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Voorjaarsnota gaan wij nader in op deze beschikbaarstelling.

Wij stellen uw Staten voor om € 300.000 vanuit de in de Midterm review gereserveerde middelen voor kerntaak 6 Cultuur en erfgoed, plandoel Wij versterken het maken van cultuur, ontwikkelen van erfgoed en de beleving van cultuur en erfgoed beschikbaar te stellen om een begin te maken met de aanpak van de werkvoorraad conservering en registratie van archeologische vondsten.

Subsidiegrondslagen

In dit onderdeel doen wij u voorstellen voor begrotingssubsidies.

Via een *begrotingssubsidie* stellen wij uw Staten voor om - vanuit uw kaderstellende rol - een juridische grondslag vast te stellen om een partner daadwerkelijk een subsidie te kunnen beschikken voor de betreffende prestatielevering. Veel subsidies beschikken en betalen wij op basis van door uw Staten vastgestelde regelingen. Voor een aantal subsidies is het maken van een regeling geen passende werkwijze. Het opstellen van een regeling is dan bijvoorbeeld zeer inefficiënt. In dit soort gevallen stellen wij uw Staten dan voor om direct over een grondslag te besluiten. De grondslagen die wij u in deze Voorjaarsnota voorstellen hebben wij hieronder opgenomen, wij hebben ze per kerntaak geclusterd.

Kerntaak 1 | Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer

Loenense Buitenpolder, onderdeel van Waalweelde

Ten behoeve van het project Loenense Buitenpolder, onderdeel van Waalweelde, heeft Staatsbosbeheer een aanvullende subsidie aangevraagd. In het plan is de oorspronkelijke nevengeul uitgebreid en daarmee samenhangend is een zomerkade en een recreatieve ontsluiting verlengd. De uitbreiding van de nevengeul heeft een positief gevolg voor de leefomstandigheden van de ijsvogel en de bever. Eveneens worden er meer Slikkige rivieroeveren en Stroomdalgraslanden gerealiseerd. De maatregelen brengen hogere uitvoeringskosten met zich mee, met name door een toename van de grondstromen. Dit rechtvaardigt een extra financiële ondersteuning van de provincie door middel van een extra subsidie van € 100.000.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Staatsbosbeheer van in totaal € 100.000 voor de jaren 2018, 2019 en 2020. De subsidie is bedoeld voor het realiseren van de uitbreiding van de nevengeul en de daaraan gekoppelde rivierkundige maatregelen zoals de verlenging van de zomerkade en de recreatieve ontsluiting. Dit zijn fysieke resultaten met behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 1, Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer.

Gebiedsaanpak leegstand Rijksweg Duiven

Circa 15 jaar geleden zijn de eerste belangrijke stappen gezet om het centrum van Duiven een kwalitatieve impuls te geven. De afgelopen jaren heeft het centrum een transformatie ondergaan en daardoor een andere uitstraling gekregen. Vanuit de programma's Stedelijke Vernieuwing en het Impulsplan Wonen hebben wij deze ontwikkeling ondersteund. Maar het centrum van Duiven is hiermee niet af. Vooral de leegstand van een aantal, tegen het centrum aan gelegen, panden aan de Rijksweg doet afbreuk aan de kwaliteit van het centrum. De volgende stap in de centrumontwikkeling is daarom de aanpak van de omgeving van de Rijksweg. Het doel van de aanpak is om de Rijksweg en omgeving om te vormen naar een aantrekkelijke entree voor de kern van Duiven en van het centrumgebied.

Het project bestaat uit de transformatie van drie beeldbepalende leegstaande panden. Ten eerste de transformatie van een vervallen rijksmonumentale boerderij naar maximaal 3 wooneenheden en een kunstwerkplaats. Ten tweede om de transformatie van een voormalig politiebureau naar appartementen in de middeldure huur sector. En ten derde de transformatie van een voormalig bibliotheek naar een kerk en een algemene gemeenschapsvoorziening. Naast de herontwikkeling van deze gebouwen wordt ook de aangrenzende openbare ruimte aangepakt. Het gaat feitelijk om meerdere projecten binnen één plangebied die integraal worden opgepakt. De Rijksweg is daarbij de belangrijkste verbindende factor. De weg die grenst aan de panden wordt vernieuwd en krijgt een dorps uitstraling. Er worden bomen aangeplant en een aangrenzend parkeerplein wordt heringericht waarbij onder meer een historisch kerkpad wordt gevisualiseerd. Door dit project wordt een kwaliteitsimpuls gegeven aan zowel de karakteristieke leegstaande gebouwen als aan de openbare ruimte. Hierdoor worden de belevingswaarde en het vestigingsklimaat in het centrum van Duiven versterkt en blijven historische elementen behouden voor de toekomst.

Het project kent een financieel tekort van € 2.346.000 vanwege de restauratie van het rijksmonument en de investeringen in de openbare ruimte. Wij stellen uw Staten voor om een grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Duiven van maximaal € 1.173.000 voor de gebiedsaanpak leegstand Rijksweg. Het resterende tekort van € 1.173.000 wordt gedekt door de gemeente Duiven. Daarnaast wordt door eigenaren geïnvesteerd in de transformatie van leegstaand vastgoed (voormalig politiebureau, voormalige bibliotheek en naar verwachting ook een school en kinderdagverblijf). De subsidie wordt gekoppeld aan de kosten voor herinrichting van de openbare ruimte en de restauratie van het rijksmonument. Op grond van het staatssteunrecht is de provinciale subsidie aan de gemeente Duiven voor de herinrichting van de openbare ruimte en de restauratie van het rijksmonument geen ongeoorloofde staatssteun omdat het hier een subsidierelatie tussen twee overheden betreft. Indien de gemeente Duiven de subsidie voor deze activiteiten aan ondernemingen verstrekt moet zij wel rekening houden met het staatssteunrecht en hier de nodige maatregelen voor treffen. Realisering vindt plaats binnen drie jaar na subsidieverlening. De gemeente maakt in 2018 al voorbereidingskosten. Uitvoering is voorzien in 2019-2021.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Duiven van in totaal € 1.173.000 voor de jaren 2019-2021. De subsidie is bedoeld voor de gebiedsaanpak leegstand Rijksweg Duiven. Het bedrag dekken wij uit de nog te programmeren middelen van kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer.

Paleis Het Loo

In de Statenbrief Gelderse Gebiedsopgave Veluwe (PS2018-70) is een toelichting opgenomen over de plannen voor verbetering van Paleis Het Loo. In de brief is tevens aangekondigd bij de Voorjaarsnota 2018 daarop terug te komen met een voorstel. Bij de Voorjaarsnota is het mogelijk ook in financiële zin een integrale afweging te maken over een mogelijke provinciale bijdrage. De komende jaren wordt Rijksmuseum Paleis Het Loo in Apeldoorn ingrijpend vernieuwd door restauratie, uitbreiding en renovatie. Het uit eind 17e eeuw daterende rijksmonument zal door deze vernieuwing naar verwachting weer in 2021 de deuren kunnen openen voor publiek. Leden van Provinciale Staten hebben zich op 4 april 2018 bij een werkbezoek aan Paleis Het Loo kunnen laten informeren over de plannen en realisatie tot de opening.

De kosten voor deze verbouwing zijn geraamd op ruim € 120 miljoen. De kosten worden, afgezien van de ondersteuning van de Rijksoverheid (asbestverwijdering en huisvestingssubsidie) van in totaal € 42 miljoen, grotendeels zelf gefinancierd door Paleis Het Loo. Daarvoor heeft Paleis Het Loo een lening afgesloten van € 68 miljoen. Deze lening zal de komende 25 jaar moeten worden afgelost uit de exploitatie. Om alle verbeterplannen uit te voeren is nog een bedrag nodig van € 12,5 miljoen. Paleis Het Loo verwacht door publieksacties, sponsoring door het bedrijfsleven, bijdragen uit fondsen en subsidie van overheden de nog benodigde middelen te verkrijgen. Van de provincie Gelderland wordt een bijdrage gevraagd van € 6 miljoen te onderscheiden in:

- € 5 miljoen voor de fysieke investeringen (erfgoed, restauratie, toegankelijkheid en verduurzaming)
- € 1 miljoen voor promotie en marketing campagne bij heropening in 2021.

Het verzoek voor een bijdrage voor de fysieke investeringen onder punt 1 is nader afgewogen en maakt onderdeel uit van het voorliggende voorstel. Bij deze afweging zijn de meerwaarde voor de Gebiedsopgave Veluwe en de erfgoedopgave in termen van restauratie, toegankelijkheid en verduurzaming betrokken. Een bijdrage voor het onder 2 genoemde punt is gezien de activiteiten en uitvoeringsjaar nu niet urgent. Ook omdat er daarvoor in financiële zin op een later moment nog nadere besluitvorming in meerjarig kader nodig is voor de VeluweAlliantie. Voor de Gebiedsopgave Veluwe zal in het kader van de actualisering van het Uitvoeringsprogramma Veluwe in het najaar van 2018 de programmering na 2020 aan de orde komen. De deelnemende partijen van de VeluweAlliantie zullen deze programmering dan bespreken. Het betreft dan het onderdeel Veluws Iconenbeleid waarvoor, zoals ook voor 2018, 2019 en 2020, jaarlijks € 500.000 beschikbaar is, waarvan de provincie de helft kan co-financieren. De programmering voor 2021 komt dus op een later moment terug en vraagt dan een nadere afweging van de provincie. Overigens is een directe bijdrage aan Paleis Het Loo zelf voor het doel promotie en marketing niet mogelijk in verband met ongeoorloofde staatssteun. Uiteindelijk wordt met de realisatie de toekomst van het geheel vernieuwde en gerestaureerde rijksmuseum veiliggesteld en daar profiteren de Veluwe en Gelderland van. De plannen zijn gericht op meer bezoekers (totaal 500.000 in plaats van 350.000) en daarvan een aanzienlijke stijging van het aandeel uit het buitenland (25% in plaats van 10%). Dat laatste draagt positief bij aan de ambities van Gelderland en in het bijzonder van de Veluwe om als bestemming voor geïnteresseerde buitenlandse bezoekers nog aantrekkelijker te worden.

Door de bijzondere uitstraling en betekenis van Paleis Het Loo voor Gelderland en de Veluwe en rekening houdend met de restauratieopgave, de verbetering van de toegankelijkheid en verduurzaming van dit rijksmonument, wordt positief bijgedragen aan provinciale doelen voor de Gebiedsopgave Veluwe en erfgoed. Op 15 februari 2018 hebben de partners van de VeluweAlliantie gesproken over het Veluwe Iconenbeleid. Paleis Het Loo is voorgedragen en gekozen als het centrale icoon voor 2021. De afweging over de financiële bijdrage voor het iconenbeleid na 2020 volgt echter op een later moment. De VeluweAlliantie heeft al wel positief geadviseerd over een eventuele bijdrage van de provincie uit de Gebiedsopgave Veluwe voor Paleis Het Loo. Wij achten de bijdrage gezien de positieve impact passend en proportioneel en komen daarmee in belangrijke mate tegemoet aan de vraag van Paleis Het Loo.

Wij stellen uw Staten voor om een grondslag vast te stellen voor het subsidiëren van Stichting Paleis Het Loo, Nationaal Museum met een bedrag van in totaal maximaal € 4 miljoen voor de jaren 2018-2019. De subsidie is bedoeld voor restauratie, verduurzaming en het verbeteren van de toegankelijkheid van Rijksmuseum Paleis Het Loo. Het bedrag dekken wij voor € 1 miljoen uit de beschikbaar gestelde middelen voor kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer en voor € 3 miljoen uit de Midterm review middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Kerntaak 2 | Milieu, energie en klimaat

Haalbaarheid warmtenet Arnhem-Noord

De Provincie Gelderland, gemeente Arnhem, ziekenhuis Rijnstate, Koninklijke Burgers' Zoo en Alliander Duurzame Gebiedsontwikkeling (DGO) hebben een intentieovereenkomst gesloten om te komen tot een onderzoek naar de haalbaarheid van een warmtenet tussen Burgers' Zoo, Rijnstate en omliggende wijken. Tegelijkertijd wordt onderzocht welke organisatievormen de realisatie, exploitatie en mogelijk toekomstige uitbreiding van deze energievoorziening het beste kunnen faciliteren. Met dit onderzoek geven de partijen een vervolg aan het afgeronde eerste haalbaarheidsonderzoek voor de realisatie van een lokaal warmtenet in

Arnhem-Noord. De inzet van samenwerkende partijen is erop gericht dat de warmte daarvoor in eerste instantie wordt geproduceerd met een biomassacentrale, gesitueerd op het terrein van Burgers' Zoo of op een andere voor dat doel geschikte locatie. Verder dient het warmtenet een open karakter te krijgen, te worden beheerd door een onafhankelijk netbeheerder en toegang te bieden aan meerdere afnemers en (op termijn) meerdere aanbieders van duurzame warmte.

Koninklijke Burgers' Zoo is opdrachtgever van het onderzoek waarvan de totale kosten ongeveer € 100.000 bedragen. Hiervan neemt Gelderland € 20.000 voor haar rekening. Met deze bijdrage blijft de provincie beneden de drempel voor de-minimis steun en is daarmee geoorloofde staatsteun.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Koninklijke Burgers' Zoo van in totaal maximaal € 20.000 voor 2018. De subsidie is bedoeld voor een haalbaarheidsonderzoek naar een warmtenet in Arnhem-Noord. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 2 Milieu, energie en klimaat.

Kerntaak 3 | Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden

Agenda Vitaal Platteland / Initiatief ondernemerschapsbevordering in de regio FoodValley

In de regio FoodValley zijn op initiatief van de gemeenten keukentafelgesprekken met agrariërs gaande dan wel reeds gehouden. Doel ervan is in beeld te krijgen wat er precies op de boerenerven speelt. In de gesprekken kwam, naast veel informatie hierover, ook aan de orde welke rol de agrariërs voor zichzelf zien in de toekomst. Dus hoe hun ondernemerschap verder vorm te geven in het kader van het waarborgen en verbeteren van de leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit. We stellen uw Staten voor deze stap naar nieuwe toekomstperspectieven te ondersteunen. De bedoeling is dat ondernemers geholpen worden activiteiten te verrichten die bijdragen aan een vitaler platteland, zoals in de Agenda Vitaal Platteland omschreven. Daarbij spelen erfbetreiders (voerleveranciers, dierenartsen, adviseurs, banken of kerken) een belangrijke rol. Deze groep wordt eveneens betrokken. Daarnaast worden thematische informatieavonden gehouden en is er ondersteuning mogelijk voor het inschakelen van adviseurs via een vouchersysteem. Uitvoering is voorzien in 2018 en 2019.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Ede voor de regio FoodValley van in totaal € 215.000. De subsidie is bedoeld voor de ondernemerschapsbevordering in de richting van de thema's binnen Agenda Vitaal Platteland. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda Vitaal Platteland / Initiatief ondernemerschapsbevordering in de gemeente Berkelland

In de gemeente Berkelland zijn op initiatief van de gemeente keukentafelgesprekken met agrariërs gaande dan wel reeds gehouden. Doel ervan is in beeld te krijgen wat er precies op de boerenerven speelt. In de gesprekken kwam, naast veel informatie hierover, ook aan de orde welke rol de agrariërs voor zichzelf zien in de toekomst. Dus hoe hun ondernemerschap verder vorm te geven in het kader van het waarborgen en verbeteren van de leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit. We stellen uw Staten voor deze stap naar nieuwe toekomstperspectieven te ondersteunen. De bedoeling is dat ondernemers geholpen worden activiteiten te verrichten die bijdragen aan een vitaler platteland, zoals in de Agenda Vitaal Platteland omschreven. Daarbij spelen erfbetreiders (voerleveranciers, dierenartsen, adviseurs, banken of kerken) een belangrijke rol. Deze groep wordt eveneens betrokken. Daarnaast worden thematische informatieavonden gehouden. Uitvoering is voorzien in 2018 en 2019.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor subsidie aan de gemeente Berkelland van in totaal € 195.000. De subsidie is bedoeld voor de ondernemerschapsbevordering in de richting van de thema's binnen Agenda Vitaal Platteland. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Glastuinbouwproject Next Garden

De gemeente Lingewaard is samen met de sector bezig het glastuinbouwgebied Bergerden en Huissen-Angeren opnieuw duurzaam te positioneren onder de naam Next Garden, zodat de marktpositie en productiefaciliteiten van de zittende ondernemers verbeteren en de aantrekkelijkheid van het gebied voor nieuwe ondernemers toeneemt. De gemeente Lingewaard is in 2009 in samenwerking met de provincie gestart met de herstructurering van het glastuinbouwgebied Huissen-Angeren. Hiervoor hebben zij een subsidie ontvangen van € 4,5 miljoen. De 1e fase is hiervan grotendeels afgerond en er heeft een afrekening plaatsgevonden van de oude subsidiebeschikking van de provincie. Voor de voortzetting van de 2e fase, nu onder de noemer van Next Garden, is de samenwerking met de provincie herbevestigd door ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen provincie Gelderland en de gemeente Lingewaard in mei 2017. Via deze overeenkomst is de provincie actief betrokken bij het vaststellen van de gewenste middeleninzet om het gebied te verbeteren.

Als eerste aanzet is er in 2017 een subsidie gegeven van € 3 miljoen aan de gemeente Lingewaard. Om de opgave echter te kunnen uitvoeren is aanvullend hierop het resterende budget uit de oude beschikking nodig. We willen daarvoor een subsidiebeschikking afgeven met een looptijd van vier jaar.

Voor Next Garden is een marktpositie opgesteld die zich richt op drie speerpunten: innovatie en start-ups, markt en afzet in de Euregio Rhein-Waal en duurzame energiemix. Er wordt inzet van de provincie gevraagd voor de verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied tussen Arnhem en Nijmegen. Deze richt zich op de volgende doelen:

- verbetering van de toekomstmogelijkheden voor de glastuinbouw (schaalgrootte, bereikbaarheid, marktpositie, landschap, vestigingsklimaat, energie en water)
- verbetering van de leefbaarheid van het gebied voor bewoners
- versterking van de ruimtelijke kwaliteit in samenhang met de omgeving
- verkeersontsluiting van het gebied Huissen/Angerden/Bergerden en specifiek bevordering van doorstroming en verkeersveiligheid bij de aansluiting van het gemeentelijk wegennet (Karstraat) op de provinciale weg N839.

Wij stellen uw Staten voor een grondslag vast te stellen voor een subsidie aan gemeente Lingewaard van in totaal maximaal € 1.781.985. De subsidie is bedoeld voor het in brede zin ontwikkelen van glastuinbouwproject Next Garden. Over de besteding worden binnen het kader van de samenwerkingsovereenkomst (mei 2017) jaarlijks afspraken gemaakt tussen de gemeente en de provincie. Het bedrag dekken we uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Garantstelling Nationaal BevrijdingsMuseum Groesbeek

Vanuit kerntaak 3, Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden stellen wij uw Staten voor eenmalig een budget van maximaal € 400.000 beschikbaar te stellen voor een garantstelling aan het Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945 te Groesbeek ten behoeve van de nieuwbouw van het museum. Het nationaal bevrijdingsmuseum vormt een belangrijke pijler voor het herinneringstoerisme. Wij willen dit museum daarom ook behouden. Om de toekomst van het museum veilig te stellen wordt er nieuwbouw gepleegd. Het is van groot belang dat het museum in 2019 (kroonjaar, 75 jaar Market Garden) de nieuwbouw heeft gerealiseerd. De begroting van de nieuwbouw is op dit moment nog niet sluitend. Dit wordt veroorzaakt door de besluitvormingsprocedures van lopende aanvragen bij buitenlandse fondsen. Met de garantstelling van de provincie, garantstelling van het fonds (Nationaal Fonds voor Vrede, Veiligheid en Veteranenzorg) en de lening die het museum aangaat, is de begroting sluitend. Hierdoor kan de subsidiebeschikking (PS2017-600) worden verstrekt en kan het proces van de nieuwbouw worden gestart, zodat het museum zomer 2019 gereed is.

Wij stellen uw Staten voor om vanuit kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden, een budget van € 400.000 beschikbaar te stellen voor de garantstelling aan het Nationaal Bevrijdingsmuseum te Groesbeek.

Kerntaak 4 | Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

Onderliggend wegennet A15

In het kader van de toekomstige doortrekking van de A15 en de verbreding van de A12 moet de onderliggende wegennetstructuur van de gemeente Zevenaar worden aangepast. Afspraak met het Rijk is dat het onderliggend wegennet is aangepast voordat de aannemer van Rijkswaterstaat met haar werkzaamheden begint. De provincie heeft hiertoe van het Rijk € 35 miljoen van haar bijdrage aan het ViA15 project terugontvangen. De voorbereidingen aan het onderliggend wegennet in Zevenaar zijn nu in volle gang en in de tweede helft van 2018 wordt overgegaan tot een aanbesteding van de uitvoering. De werkzaamheden worden uitgevoerd op het grondgebied van de gemeente Zevenaar. Daarom is afgesproken dat de provincie de beschikbare middelen in de vorm van een subsidie aan de gemeente Zevenaar verstrekt. Door de gemeente Zevenaar wordt deze uitvoeringssubsidie aangevraagd.

Wij stellen uw Staten voor om de volgende twee grondslagen vast te stellen:

- een subsidie aan de gemeente Zevenaar van in totaal € 9.750.000 voor het onderdeel Hengelder van het onderliggend wegennet A15. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- een subsidie aan de gemeente Zevenaar van in totaal € 8.375.000 voor het onderdeel Arnhemseweg van het onderliggend wegennet A15. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Toiletten op regionale stations

In oktober 2016 hebben wij ProRail € 4,7 miljoen subsidie verleend voor de aanleg van openbare toiletten op 20 stations in Gelderland en € 3,5 miljoen voor 10 jaar beheer en onderhoud van deze toiletten. De stations waar deze toiletten worden aangelegd liggen aan de spoorlijnen van de regionale vervoerders Arriva en Connexxion en niet aan het hoofdrailnet van NS. Op 6 maart 2018 hebben wij, in overleg met ProRail, de scope van onze subsidie aan ProRail aangepast naar 19 stations omdat de gemeente Oost Gelre een duurzaam openbaar toilet wil realiseren tegenover het station Lichtenvoorde Groenlo, in voormalig café Arink/het VION-terrein. Wij waarderen dit burgerinitiatief van Lievele en zijn gecharmeerd van het duurzaamheidsaspect in de uitvoering (zo mogelijk niet aansluiten op de riolering, niet op het waternet en niet op het gasnet). Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Oost Gelre met een maximum van in totaal € 250.000. De subsidie is bedoeld voor de aanleg en 10 jaar beheer en onderhoud van een toilet in voormalig café Arink bij station Lichtenvoorde-Groenlo. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Impuls fiets- en autoparkeren bij stations en bushaltes

Binnen de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer is geld bestemd om een impuls te geven aan fiets- en autoparkeren bij stations en bushaltes aan het vastnet. Het doel is te zorgen voor goede en voldoende parkeergelegenheid voor fiets en auto bij deze locaties. Daardoor wordt een reis met het openbaar vervoer nog aantrekkelijker voor de reiziger.

Wij stellen uw Staten voor om de volgende vijf grondslagen vast te stellen voor fiets- en autoparkeren:

- een subsidie aan de gemeente Ede van in totaal € 200.000. De subsidie is bedoeld voor de uitbreiding carpool in Ede. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- een subsidie aan de gemeente Druten van in totaal € 100.000. De subsidie is bedoeld voor de uitbreiding van fietsklemmen op knooppunt Druten. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- een subsidie aan de gemeente Nijkerk van in totaal € 200.000. De subsidie is bedoeld voor de uitbreiding van (brom)fietsvoorzieningen bij station Hoevelaken. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- een subsidie aan de gemeente Overbetuwe van in totaal € 100.000. De subsidie is bedoeld voor de verbetering van drie carpoolplaatsen. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- een subsidie aan de gemeente Nijmegen van in totaal € 100.000. De subsidie is bedoeld voor fietsvoorzieningen bij station Nijmegen Dukenburg. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Snelle fietsroute Nijmegen-Beuningen

De bestaande (doorgaande) fietsvoorzieningen tussen Beuningen en Nijmegen zijn verbeterd. De zuidelijke tak geeft vanuit Beuningen, via de Neerboschebrug, een verbinding met de Goffert en omgeving en met Campus Heijendaal. De snelle fietsroute is in september 2017 geopend en wordt volop gebruikt. Binnen het projectbudget zijn er door gunstige aanbesteding middelen beschikbaar om een tracé in centrum Beuningen (Noordtak) op snelfietsroutekwaliteit te brengen. De opwaardering van de fietsroute wordt tegelijk gedaan met andere geplande werkzaamheden. Daarom zijn de voorbereidingen al gestart en stellen wij uw Staten voor om de kosten gemaakt vanaf 1 januari 2018 subsidiabel te stellen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Beuningen van in totaal € 140.400. De subsidie is bedoeld om de Hommelstraat in het centrum van Beuningen op snelfietsroutekwaliteit te brengen. De kosten gemaakt vanaf 1 januari 2018 zijn subsidiabel. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Snelle fietsroute Arnhem-Dieren

Samen met de gemeenten Rheden en Arnhem, de Fietsersbond en Rijkswaterstaat werken we aan de realisatie van een snelfietsroute tussen Arnhem en Dieren. Op deze as ligt een directe fietsverbinding parallel aan de voormalige provinciale weg. Vooral in de bebouwde kom van Velp en Arnhem loopt deze fietsroute erg dicht langs de weg waar veel auto's, bussen en trolleys rijden en dat maakt de huidige route niet aantrekkelijk. De snelfietsroute moet de reistijd verkorten, het comfort vergroten en de verkeersveiligheid van de fietsers verbeteren.

Wij stellen uw Staten voor om de volgende vier grondslagen vast te stellen voor het project Snelle fietsroute Arnhem-Dieren:

- een subsidie aan de gemeente Arnhem van in totaal € 11.250. De subsidie is bedoeld voor het tracé Airbornplein - Johan de Wittlaan. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

- een subsidie aan de gemeente Arnhem van in totaal € 35.250. De subsidie is bedoeld voor de aansluiting Stadhouderslaan - Johan de Wittlaan. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- een subsidie aan de gemeente Arnhem van in totaal € 216.750. De subsidie is bedoeld voor het tracé Johan de Wittlaan – Vosdijk. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- een subsidie aan de gemeente Arnhem van in totaal € 186.750. De subsidie is bedoeld voor het tracé Vosdijk – Eemslaan. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Snelle fietsroute ViA15

Met de snelle fietsroute ViA15 realiseren we samen met de gemeenten Lingewaard en Duiven en Rijkswaterstaat een betere fietsverbinding tussen Ressen/Bemmel enerzijds en Duiven/Zevenaar anderzijds. Dit project zorgt ervoor dat er een directe, aantrekkelijke en veilige fietsverbinding komt die Ressen, Bemmel, Angeren, Groessen, Duiven en Zevenaar met elkaar verbindt. Daarnaast sluit deze snelle fietsroute aan op de snelle fietsroutes Rijnwaalpad (Arnhem-Nijmegen) en de Liemers (Arnhem-Zevenaar). De bedrijventerreinen De Grift, Pannenhuis, Houtakker en Zuidspoor worden ontsloten door het netwerk aan fietsroutes. Met de realisatie van deze fietsroute kunnen mensen overstappen van de auto naar de (elektrische) fiets. Door het samenvallen van een groot deel van deze snelle fietsroute met de aanleg van de A15 worden inpassings- en kostenvoordelen behaald. De fietsroute wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat. In de samenwerkingsovereenkomst die in maart 2017 mede door de provincie is getekend, is geregeld dat het subsidiebedrag van de provincie met de afgesproken bijdrage van de gemeenten Lingewaard en Duiven taakstellend is voor de realisatie van de snelle fietsroute. De gemeente Lingewaard is hierbij de penvoerder. De bijdrage van de provincie wordt daarom in een keer aan de gemeente Lingewaard overgemaakt, waarna Rijkswaterstaat begint met de uitvoering. Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Lingewaard van in totaal € 4,5 miljoen. De subsidie is bedoeld voor de aanleg van de snelle fietsroute ViA15. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Snelle fietsroute De Liemers

De snelle fietsroute De Liemers zorgt ervoor dat fietsers gebruik kunnen maken van een aaneengesloten en vrijliggende fietsverbinding van Zevenaar naar Westervoort. Deze route is klaar op de fietstunnel Zuidsingel in Duiven na. Voor deze fietstunnel zijn eerder beschikkingen afgegeven door de provincie Gelderland en de voormalige Stadsregio Arnhem Nijmegen. Deze beschikkingen worden vervangen door een nieuwe beschikking. Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Duiven van in totaal € 2.170.000. De subsidie is bedoeld voor de aanleg van de fietstunnel Zuidsingel in Duiven, als onderdeel van de snelle fietsroute De Liemers. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Snelle fietsroute MaasWaalpad

Het MaasWaalpad is de snelle fietsroute van Cuijk via Mook naar Nijmegen. De route verbindt drie provincies en vier gemeenten en zorgt ervoor dat er een kortere en snellere fietsroute komt tussen Cuijk en Nijmegen. Er is voor deze route in oktober 2015 een bestuursovereenkomst getekend door de provincies Noord-Brabant, Limburg en Gelderland en de gemeenten Cuijk, Nijmegen, Mook-Middelaar en Heumen. Eind 2017 is het eerste deel van de snelle fietsroute opgeleverd, namelijk de route Nijmegen – Malden – Molenhoek. Ook is de onderdoorgang voor fietsers onder het spoor in Molenhoek gerealiseerd. Momenteel wordt de fietsbrug van Cuijk naar Mook aanbesteed door de gemeente Cuijk. Naar verwachting is de brug medio 2020 gereed. Naast de fietsbrug wordt er ook een tracé gerealiseerd vanaf de brug richting het station in Cuijk. Er is eerder voor het project fietsbrug Cuijk-Mook een beschikking afgegeven aan de gemeente Cuijk van € 13,9 miljoen. In 2017 is de gewenste breedte van de brug over de Maas verruimd naar zes meter en is een nieuwe kostenraming opgesteld. De kosten van de brug zijn nu € 19,1 miljoen inclusief de vaste bijdrage voor afkoop constructief onderhoud. Voor deze nieuwe kostenraming hebben de deelnemende partijen in 2017 het budget geregeld. De bijdragen van de andere partijen worden via de provincie Gelderland beschikt aan de gemeente Cuijk. Door de uitbreiding van het budget moet er een nieuwe beschikking worden verstrekt aan de gemeente Cuijk. De oude beschikking wordt ingetrokken. Daarnaast wordt de beschikking verleend voor het tracé vanaf de brug richting het station in Cuijk. Wij stellen uw Staten voor om de volgende twee grondslagen vast te stellen voor het project Snelle fietsroute MaasWaalpad:

- een subsidie aan de gemeente Cuijk van in totaal € 19,1 miljoen. De subsidie is bedoeld voor de aanleg van de brug bij Cuijk inclusief de afkoop van constructief onderhoud. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

- een subsidie aan de gemeente Cuijk van in totaal € 454.000. De subsidie is bedoeld voor de aanleg van het tracé vanaf de brug richting het station in Cuijk. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Snelle fietsroute F12 Arnhem-Zevenaar

Samen met de gemeenten Westervoort, Arnhem, Duiven en Zevenaar, de Fietsersbond en Rijkswaterstaat werken we aan de realisatie van een snelle fietsroute tussen Arnhem en de bedrijventerreinen van Duiven en Zevenaar. Zo ontstaat een aantrekkelijke, directe en comfortabele fietsroute.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Zevenaar van in totaal € 176.000. De subsidie is bedoeld voor de aanleg van de aansluiting op de Hengelder voor een tunnel onder de afrit van de A12, als onderdeel van de snelle fietsroute F12 Arnhem-Zevenaar. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Maaslijn

Er wordt gewerkt aan de realisatie van de elektrificatie van de Maaslijn en verschillende versnellingsmaatregelen. Er is een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de provincies Limburg, Noord-Brabant en Gelderland voor dit project. Naast de elektrificatie van de spoorlijn worden er ook versnellingsmaatregelen gerealiseerd op de noordelijke en zuidelijke Maaslijn. De voormalige Stadsregio Arnhem Nijmegen had hiervoor € 1.650.000 in de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer gereserveerd.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan provincie Limburg van in totaal € 1.650.000. De subsidie is bedoeld voor versnellingsmaatregelen op de noordelijke Maaslijn. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Niet actief beveiligde overwegen gemeente Winterswijk

ProRail, gemeente Winterswijk en provincie Gelderland hebben op 13 februari 2017 een bestuurlijk akkoord gesloten om alle niet actief beveiligde overwegen (NABO's) in de gemeente Winterswijk aan te pakken. Drie overwegen worden gesloten, twee worden er beveiligd. Hiermee wordt weer een belangrijke stap gezet in de verbetering van de treindienst Arnhem – Doetinchem – Winterswijk.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Winterswijk van in totaal € 375.000. De subsidie is bedoeld voor de aanpak van niet actief beveiligde overwegen in de gemeente Winterswijk. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Kerntaak 5 | Regionale economie

Exportvouchers voor De Groeiversneller

Via de Groeiversneller ondersteunen wij ondernemers die willen (door)groeien. Dit doen wij enerzijds via leningen en anderzijds via vouchers. Deze groei kan op verschillende manieren plaatsvinden onder andere door het benutten van kansen die het buitenland ons biedt. Export is een belangrijk middel voor groei van bedrijven. Bij de Beschikbaarstellingen hebben we uw Staten voorgesteld om € 0,3 miljoen beschikbaar te stellen voor het verstrekken van exportvouchers. Met deze vouchers die via de Groeiversneller beschikbaar worden gesteld, kunnen ondernemers expertise inkopen waarmee zij kunnen starten met export of hun exportactiviteiten uitbouwen en/of professionaliseren, in aanvulling op de bestaande groeivouchers. Uitvoering is voorzien in 2018 en 2019.

Wij stellen uw Staten voor een grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland NV van in totaal maximaal € 0,3 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het verstrekken van exportvouchers via de Groeiversneller. Het bedrag dekken we uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 5 Regionale economie.

Orion

Ondersteuningsprogramma ORION vormt samen met Briskr (health) en Startlife (food) de kern van De Groeiversneller en de verbinding naar de campussen. De programma's zorgen ervoor dat MKB ondernemers een betere toegang krijgen tot kennis, netwerken en kapitaal. Zij voorzien in de groeiende behoefte aan cross-sectorale kennis om de ondernemers te helpen. De Groeiversneller is opgezet om starters met groeipotentie, groeiers en doorgroeiers te helpen met hun bedrijf. ORION bundelt de krachten en expertise van de kernpartners en creëert daarmee een goede grond voor talentontwikkeling in een vroege fase én helpt ondernemers en MKB-ers die de groeistap willen zetten.

Voor de verdere ontwikkeling van ORION in 2018-2019 is vanuit de provincie een bedrag van € 0,4 miljoen nodig. De andere partners dragen gezamenlijk ook € 0,4 miljoen bij. Deze middelen worden ingezet om innovatieve start-ups en MKB-bedrijven te helpen met kennis, profilering, beoordeling van groeileningen en begeleiding, zowel bij de start als bij het doorgroeien van de bedrijven.

Wij stellen uw Staten voor een grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen ten behoeve van het ondersteuningsprogramma Orion van in totaal € 0,4 miljoen. Het bedrag wordt gedekt uit de reeds beschikbaar gestelde middelen voor kerntaak 5 Regionale economie.

Stichting Gelderse Sport Federatie (GSF)

Aan de Stichting Gelderse Sport Federatie (GSF) is eerder subsidie verleend voor de jaren 2017 en 2018. De subsidie voor 2017 en 2018 is verleend voor activiteiten, die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van het programma Gelderland Sport!. Daarbij is een koers ingezet naar meer verzelfstandiging van de organisatie. Zoals bekend loopt het programma Gelderland Sport! door tot 1 januari 2020. De activiteiten van de GSF lopen daaraan parallel. Wij stellen uw Staten daarom voor om ook voor 2019 subsidieverlening mogelijk te maken. Wij zullen uw Staten bij de Begroting 2019 een doorkijk geven over de relatie met de GSF per 2020.

De activiteiten van de GSF zijn van belang om de maatschappelijke kracht van sport te versterken. Met de subsidie kan de GSF doorgaan met het bijdragen aan en ondersteunen van de volgende doelen uit het programma Gelderland Sport: sterke Gelderse routes, sportieve buitenruimte, open clubs en vitale sportparken, talentontwikkeling, aangepast sporten en side events bij sportevenementen. De subsidie voor deze activiteiten is toegestaan op grond van de staatssteunregels, omdat de activiteiten zijn aangewezen als diensten van algemeen economisch belang.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de Stichting Gelderse Sport Federatie van in totaal maximaal € 600.000. De subsidie is bedoeld voor de realisatie van de doelstellingen van het programma Gelderland Sport!. Dit bedrag dekken wij vanuit de beschikbare middelen binnen kerntaak 5 Regionale Economie.

Jeugdsportfonds Gelderland

Voor het Jeugdsportfonds Gelderland is bij de Slotwijziging 2017 een subsidiebedrag beschikbaar gesteld voor de continuering van de activiteiten in de periode van 1 januari 2018 tot 1 juli 2018. Begin 2018 heeft het bestuur van het fonds een plan gemaakt om de resultaten te verbeteren en heeft het bestuur aangegeven dat de bijdrage van de provincie eenmalig is en het fonds per 2020 zonder provinciale steun verder kan. Het plan beoogt om meer kinderen aan het sporten te krijgen. Om dit te bereiken zullen de 536 intermediairs - die de directe contacten hebben met de doelgroep - extra ondersteund worden bij het opsporen van kinderen die nu nog niet bereikt worden. In dat kader worden contacten met buurtsportcoaches geïntensiveerd en worden contactpersonen bij gemeenten, scholen en verenigingen ingeschakeld om samen die kinderen te vinden die nu geen gebruik maken van de stimuleringsregeling. Met de aangepaste werkwijze verwacht het bestuur de doelgroep beter te bereiken en uiteindelijk meer opbrengsten te genereren om vanaf 2020 zelfstandig verder te kunnen. Er is geen sprake van staatssteun, gezien de doelgroep en omdat er geen economische activiteiten worden verricht. Bovendien is de impact van de activiteiten zuiver lokaal.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan het Jeugdsportfonds Gelderland van in totaal maximaal € 228.000 voor de jaren 2018 en 2019. De subsidie is bedoeld voor de activiteiten die zijn gericht op het toegankelijk maken van sport voor kinderen, de ondersteuning van intermediairs en het versterken van samenwerking tussen het Jeugdsportfonds en andere partijen. Dit bedrag dekken wij vanuit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 5 Regionale economie.

Kerntaak 6 | Cultuur en erfgoed

Diverse subsidies

In onderstaand overzicht hebben wij de bedragen op een rij gezet voor de verschillende cultuur- en erfgoed organisaties in 2019. Ook een aantal festivals en evenementen, de regioarcheologen, Cultuurmij Oost en Omroep Gelderland horen hier bij. Voor de Biënnale Gelderland, Matchfunding Voordekunst, Het Jeugd cultuurfonds Gelderland en Cultuureducatie Met Kwaliteit is een afzonderlijke subsidiegrondslag opgenomen. Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de organisaties in onderstaande tabel met de hierbij genoemde bedragen voor het jaar 2019. De subsidie is bedoeld voor uitvoering van de met betreffende organisatie afgestemde activiteiten en doelstellingen. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Subsidiëren organisaties (bedragen afgerond x €1.000)

	2019
--	------

Oostpool	258
Introdans	534
Kwatta	467
De Nieuwe Oost	467
NJO inclusief Muziekgzomer	206
Ereprijs	181
Bibliotheek Arnhem onderdeel Gelderland Bibliotheek	362
Bibliotheek Arnhem onderdeel Plusbibliotheek vh WSF	513
Biblioservice Gelderland (Rijnbrink)	5.500
Stichting Sonsbeek Internationaal	150
Festival Gebroeders v Limburg	43
Festival Go Short	86
Festival Music Meeting	90
Stichting Monumentenwacht	882
Stichting Gelders Restauratiecentrum	348
Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen	987
Stichting Oude Gelderse kerken	149
Gelders Genootschap	173
Stichting Museum het Valkhof	1.471
Regio archeologen: per aanvrager maximaal € 20.000	
Aanvragers (pen voerende partijen)	
<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Arnhem • Gemeente Barneveld • Gemeente Apeldoorn • Omgevingsdienst Rivierenland • Gemeente Zutphen • Regio Noord Veluwe • Gemeente Nijmegen 	140
Radboud Universiteit, hoogleraar Gelderse geschiedenis	50
Gelders Archief: Audiovisueel Archief Gelderland	104
Erfgoed Gelderland, inclusief museum dag en archeohotspots	1.090
Cultuurmij Oost ondersteuning, inclusief kunstbende	2.018
Omroep Gelderland	1.250

Zie voor cijfers vorig jaar de Voorjaarsnota 2017.

Biënnale Gelderland

Eerder werden voor 2017 en 2018 middelen beschikbaar gesteld voor de Biënnale Gelderland. Deze was gepland in 2018. In verband met de verbouwing van Museum Arnhem is dat moeilijk realiseerbaar en de organisatie wil naar een ander ritme. In 2018 vindt ook State of Fashion plaats in Arnhem. In 2020 wordt Sonsbeek Internationaal georganiseerd. Reden voor Museum Het Valkhof en Museum Arnhem de Biënnale Gelderland naar 2019 te verplaatsen, een jaar voorafgaand aan Sonsbeek Internationaal, en dan een grotere editie te organiseren. De Biënnale Gelderland zal daarna weer tweejaarlijks worden georganiseerd.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Museum Arnhem van in totaal € 60.000 voor het jaar 2018. De subsidie is bedoeld voor het organiseren van een uitgebreide editie van de Biënnale Gelderland in 2019. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Matchfunding Voor de Kunst

In 2017 draaiden we een succesvolle pilot in samenwerking met crowdfunding platform VoordeKunst. VoordeKunst ondersteunt initiatiefnemers in de cultuur- en erfgoedsector bij het werven van financiering via crowdfunding. Initiatieven waarvoor de werving succesvol is, worden door ons ondersteund met een bijdrage van 30% van het doelbedrag (matchfunding), met een maximum van € 10.000.

Vanwege het succes van de pilot, zetten wij de samenwerking met VoordeKunst in 2018 voort. Hierbij benutten we mogelijkheden om onze betrokkenheid bij de projecten te vergroten en verbindingen te leggen met ons cultuur- en erfgoedbeleid.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan VoordeKunst van in totaal € 100.000 voor het jaar 2018. De subsidie is bedoeld voor ondersteuning van crowdfundingprojecten in de cultuur- en erfgoedsector en om matchfunding voor succesvolle projecten te leveren. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en Erfgoed.

Cultuureducatie Met Kwaliteit

De tweede periode van Cultuureducatie Met Kwaliteit ging in 2017 van start. De looptijd van het project is vier jaar. Voor de eerste twee jaar werd met de Voorjaarsnota 2016 en 2017 budget beschikbaar gesteld, voor de tweede helft van de projectperiode gebeurde dit nog niet. Om Cultuureducatie Met Kwaliteit de komende twee jaar voort te zetten en de projectperiode af te kunnen ronden, stellen wij uw Staten voor om aan Cultuurmij Oost de subsidie voor de jaren 2019 en 2020 beschikbaar te stellen. Hiermee wordt cultuureducatie duurzaam verankerd in het primair onderwijs.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Cultuurmij Oost van in totaal € 790.921 voor de jaren 2019 en 2020. De subsidie is bedoeld voor het afronden van de tweede periode Cultuureducatie Met Kwaliteit. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Jeugdcultuurfonds Gelderland

Voor het Jeugdcultuurfonds Gelderland is bij de Slotwijziging 2017 een subsidiebedrag beschikbaar gesteld voor de continuering van de activiteiten in de periode van 1 januari 2018 tot 1 juli 2018. Begin 2018 heeft het bestuur van het fonds een plan gemaakt om de resultaten te verbeteren en aangegeven te verwachten dat het fonds per 2020 zonder provinciale steun verder kan. Het plan beoogt om meer kinderen actief aan cultuur te laten doen. Om dit te bereiken zullen de 536 intermediairs - die de directe contacten hebben met de doelgroep - extra ondersteund worden bij het opsporen van kinderen die nu nog niet bereikt worden. In dat kader worden contactpersonen bij gemeenten, scholen en verenigingen ingeschakeld om samen die kinderen te vinden die nog geen gebruik maken van de stimuleringsregeling. Het fonds wil ook de samenwerking met Cultuurmij Oost meer gaan benutten. Met de aangepaste werkwijze verwacht het bestuur de doelgroep beter te bereiken en uiteindelijk meer opbrengsten te genereren om vanaf 2020 zelfstandig verder te kunnen. Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan het Jeugdcultuurfonds Gelderland van in totaal € 161.750 voor de jaren 2018 en 2019. De subsidie is bedoeld voor het werken aan de ondersteuning van intermediairs en het versterken van samenwerking tussen het Jeugdcultuurfonds Gelderland en andere partijen om hiermee meer kinderen actief aan cultuur te laten deelnemen. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Paleis Het Loo

De komende jaren wordt Rijksmuseum Paleis Het Loo in Apeldoorn ingrijpend vernieuwd door restauratie, uitbreiding en renovatie. De kosten voor deze verbouwing worden geraamd op ruim € 120 miljoen. Afgezien van een bijdrage van de Rijksoverheid (asbestverwijdering en huisvestingssubsidie) van in totaal € 42 miljoen worden de kosten voor de verbouwing grotendeels door Paleis Het Loo zelf gefinancierd, onder meer met een lening van € 68 miljoen welke uit de eigen exploitatie wordt afbetaald. Om alle verbeterplannen uit te voeren is nog een bedrag nodig van € 12,5 miljoen. Paleis Het Loo verwacht door publieksacties, sponsoring door het bedrijfsleven, bijdragen uit fondsen en subsidie van overheden de nog benodigde middelen te verkrijgen. Voor een nadere toelichting op het verzoek van Paleis Het Loo verwijzen wij naar hetgeen daarover onder kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer is vermeld.

Uiteindelijk wordt met de realisatie van de plannen de toekomst van dit geheel vernieuwde Rijksmuseum en het gerestaureerde cultureel erfgoed veiliggesteld. Dat in combinatie met investeringen in verbetering van de toegankelijkheid en verduurzaming van Paleis Het Loo. Daar profiteren de Veluwe en Gelderland van. De plannen zijn er ook op gericht om meer bezoekers te trekken (totaal 500.000 in plaats van 350.000) waarvan een aanzienlijk deel uit het buitenland (25% in plaats van 10%). Dat laatste draagt positief bij aan de ambities van Gelderland en in het bijzonder van de Veluwe om als bestemming voor geïnteresseerde buitenlandse bezoekers nog aantrekkelijker te worden.

Door de bijzondere uitstraling en betekenis van Paleis Het Loo voor Gelderland en de Veluwe en rekening houdend met de restauratieopgave, de verbetering van de toegankelijkheid en verduurzaming van dit Rijksmonument, wordt positief bijgedragen aan provinciale doelen voor de Gebiedsopgave Veluwe en erfgoed. Op 15 februari 2018 hebben de partners van de VeluweAlliantie gesproken over het Veluwe Iconenbeleid. Paleis Het Loo is voorgedragen en gekozen als het centrale icoon voor 2021. De afweging over de financiële bijdrage voor het iconenbeleid na 2020 volgt echter op een later moment. De VeluweAlliantie heeft al wel positief geadviseerd over een eventuele bijdrage van de provincie uit de Gebiedsopgave Veluwe voor Paleis Het Loo. Daarom wordt voorgesteld een bijdrage van in totaal € 4 miljoen als subsidie beschikbaar te

stellen aan Paleis Het Loo. Wij achten deze bijdrage gezien de positieve impact passend en proportioneel en komen daarmee in belangrijke mate tegemoet aan de vraag van Paleis Het Loo. Wij stellen uw Staten voor om een grondslag vast te stellen voor het subsidiëren van Stichting Paleis Het Loo, Nationaal Museum met een bedrag van in totaal maximaal € 4 miljoen voor de jaren 2018-2019. De subsidie is bedoeld voor restauratie, verduurzaming en het verbeteren van de toegankelijkheid van dit Rijksmonument. Het bedrag dekken wij voor € 1 miljoen uit de beschikbaar gestelde middelen voor kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer en voor € 3 miljoen uit de Midterm review middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen

Een aanvraag van Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen bestaat uit maatregelen die de beleefbaarheid en het gebruik van opengestelde landgoederen verbeteren door restauratie van monumentale gebouwen en herstel van monumentale tuinen, parken en waterpartijen. Als partner in de Erfgoedalliantie zal Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen de opgedane kennis en ervaring delen met andere eigenaren en overheden. Het gaat hierbij om een totale investering van € 1.740.000 waar wij als provincie € 1 miljoen aan willen bijdragen. Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen van in totaal € 1 miljoen voor de jaren 2018-2019. De subsidie is bedoeld voor het uitvoeren van de projecten uit de verzamelaanvraag voor restauratie van monumentale gebouwen en herstel van monumentale tuinen, parken en waterpartijen van landgoederen in Gelderland. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Erfgoed gemeente Rheden

De gemeente Rheden doet een aanvraag voor landgoederen. Het gaat om een bundeling van veelal kleine groene restauratieprojecten van particuliere eigenaren die samen een groot positief effect hebben op erfgoed en de beleving daarvan. Het Actieprogramma kwaliteitsimpuls landgoederenzone van Rheden vormt voor provincie en gemeente het kader. Gemeente en eigenaren voeren periodiek overleg over richting en vulling van het programma. Voor de uitvoeringsperiode 2018-2019 willen wij een bijdrage leveren van € 500.000, die door gemeente en eigenaren wordt aangevuld tot € 800.000. Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Rheden van in totaal € 500.000 voor de jaren 2018-2019. De subsidie is bedoeld voor de uitvoering van het Actieprogramma kwaliteitsimpuls landgoederenzone Rheden. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Onderduikwoning familie Gies

In Warnsveld moet een houten vakantiehuis worden gesloopt. Dit vakantiehuis was eigendom van de familie Gies en heeft in de oorlog gediend als onderduikadres. In de woning is sprake van een schuilruimte en zijn andere aanwijsbare zaken voor het onderduiken aanwezig. Het Nederlands Openluchtmuseum wil met het toevoegen van deze woning aan haar collectie aandacht geven aan dit bijzondere aspect in de oorlogsperiode en heeft ons verzocht een bijdrage van € 20.000 te leveren voor het demonteren en vervoer van de woning. De huidige eigenaar en de gemeente Zutphen hebben aangegeven ook te willen meebetalen. Het Openluchtmuseum draagt de zorg voor het opnieuw opbouwen van de woning in het museum. Voor een provinciale bijdrage zijn geen regelingen vanuit de kerntaak Cultuur en erfgoed of het Herinneringstoerisme (van kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden) beschikbaar. Het tonen van dit onderdeel van onze geschiedenis vinden wij evenwel van groot belang én goed aansluiten op onze inspanningen op enerzijds het Verhaal van Gelderland en anderzijds het Herinneringstoerisme. Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Zutphen van in totaal € 20.000 voor het jaar 2018. De subsidie is bedoeld voor het demonteren en vervoeren van de onderduikwoning van de familie Gies van Warnsveld naar het Nationaal Openluchtmuseum. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Werkvoorraad conservering en registratie archeologie

De provincie heeft wettelijke en contractuele taken op het gebied van archeologie. Gelderland is hiermee verantwoordelijk voor beheer en conservering én voor het toegankelijk maken van een groot deel van de archeologische vondsten in onze provincie. De uitvoering van deze taken is ondergebracht bij Stichting Museum Het Valkhof-Kam. De collectie van Gelderland is toegankelijk voor publiek en onderwijs in Museum het Valkhof en voor onderzoek in Museum Kam. Het beheer en de conservering van vondsten vindt plaats in Museum Kam. De opslag van vondsten (depot) vindt plaats in Museum Kam, in een van de gemeente Nijmegen gehuurde ruimte aan de Nieuwe Dukenburgseweg en in een extra gehuurde ruimte in Wijchen (Bijsterhuizen).

Als gevolg van de overdracht van een aantal collecties aan de provincie, een grotere instroom van vondsten dan voorheen, plus de aanscherping van de regelgeving met betrekking tot wettelijke en contractuele taken (registratie, conservering en opslag) is er een grotere werkvoorraad ontstaan dan verantwoord is. Daarmee is de collectie onvoldoende toegankelijk geworden en voldoet de provincie niet aan de wettelijke en contractuele taak om de collectie te beheren, conserveren en toegankelijk te maken. Om een begin te maken met de aanpak van de werkvoorraad stellen wij voor budget beschikbaar te stellen. Bij de Begroting 2019 komen wij bij u terug met de stand van zaken en een voorstel met dekking voor een vervolg van de uitvoering van de werkzaamheden.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Museum Het Valkhof-Kam van in totaal € 300.000 voor het jaar 2018. De subsidie is bedoeld voor de aanpak van de werkvoorraad conservering en registratie archeologie. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 6 Cultuur en Erfgoed.

Ontwikkeling EMU saldo

In 1992 is de Europese en Monetaire Unie (EMU) tot stand gekomen. Destijds is het EMU saldo geïntroduceerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden mogelijk te maken. Beheersing van het EMU saldo is van belang voor houdbare overheidsfinanciën. De provincies en de Rijksoverheid hebben afspraken met elkaar gemaakt over de invulling van ieders verantwoordelijkheid in deze.

Sinds de Begroting 2013 hebben wij voor uw Staten in de Begroting en Jaarstukken een extra (niet verplichte) paragraaf opgenomen met aanvullende informatie over het EMU saldo. In andere Planning & Control documenten hebben wij u geïnformeerd. Ook in 2018 informeren wij u in de verschillende Planning en Control documenten over de ontwikkeling van het EMU saldo.

Verschil tussen baten/lasten stelsel en berekening EMU saldo

Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. Het BBV schrijft voor lagere overheden echter een administratie op basis van het baten/ lastenstelsel voor. Het EMU-saldo berekenen we door - afhankelijk van de kasmutatie - enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken.

Referentiewaarde

Het Rijk en de lokale overheden maken afspraken over de beheersing van het EMU saldo. Het Rijk heeft het besluit voor de EMU tekortnorm voor 2018 via een voorhangprocedure aangeboden aan de Tweede Kamer. Na overleg met de koepelorganisaties van de decentrale overheden (VNG, IPO en UvW) is voorgesteld om voor 2018 de EMU norm van 2017 beleidsneutraal door te trekken. Dit betekent een EMU tekortnorm van -0,3% van het BBP, geen onderverdeling naar bestuurslaag en geen sancties bij overschrijding van de norm. Dit heeft tot gevolg dat - bij vaststelling van dit besluit - ook voor 2018 geen EMU referentiewaarde per individuele decentrale overheid wordt gepubliceerd.

Actuele ontwikkelingen

Bij de Jaarstukken 2017 informeerden wij u over het onderzoek over de ontwikkeling van het EMU saldo in IPO-verband. Het onderzoek is in maart 2018 afgerond. Dit voorjaar zal – mede op basis van dit rapport - overlegd worden tussen het Rijk en de koepels van de decentrale overheden over de ruimte voor het EMU saldo voor de eerstkomende jaren. Inzet is dat deze ruimte niet beperkend is voor de investeringen van provincies, gemeenten en waterschappen.

Berekening EMU saldo

Berekening EMU saldo (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Telling	Begroting 2018	Voorjaarsnota 2018
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	+ / +	-44.008	-33.985
Afschrijvingen tlv de exploitatie	+ / +	19.820	15.990
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+ / +	979	979
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	- / -	49.755	50.987

Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-/-	0	0
Subtotaal		-72.965	-68.003
Referentiewaarde conform circulaire		n.b.	n.b.
EMU saldo		n.b.	n.b.

Op basis van de huidige begroting dragen wij negatief bij in het toegestane tekort van 0,3% BBP.

Provinciale lastendruk

Bij de Voorjaarsnota 2014 (PS2014-469) hebben uw Staten een motie aangenomen (14M36) met het verzoek om jaarlijks bij de Voorjaarsnota inzicht te geven in de ontwikkeling van de provinciale lastendruk. De motie vraagt de ontwikkeling van provinciale lastendruk over een periode van vier jaar voor zowel bedrijven als burgers weer te geven. Naast de lasten die de provincie direct oplegt vraagt de motie ook de lasten weer te geven die andere autonome besturen, die aan de provincie zijn gelieerd, aan Gelderse inwoners opleggen. Genoemd zijn de waterschappen en de gemeenten, maar ook verbonden partijen zoals Alliander en Vitens.

	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Raming 2018
Aantal inwoners per 1 januari	2.026.578	2.035.351	2.047.901	2.060.141
Aantal huishoudens per 1 januari *)	888.895	895.705	906.478	911.896
Aantal vestigingen per 1 januari **)	170.230	175.760	175.550	178.480
Aantal belaste personenauto's per 1 januari	902.575	917.280	930.989	948.870
Opcenten motorrijtuigenbelasting	€ 204.474.665	€ 205.314.290	€ 213.427.387	€212.750.000
Opcenten motorrijtuigenbelasting per auto	€ 226,55	€ 223,83	€229,25	€224,21
Provinciale leges	€ 1.204.959	€ 1.471.139	€ 945.181	€1.048.000
Provinciale leges per vestiging	€ 7,08	€8,37	€5,38	€5,87
Grondwaterheffing	€ 2.003.231	€ 2.027.920	€ 2.057.242	€2.000.000
Grondwaterheffing per vestiging	€ 11,77	€ 11,54	€11,72	€11,21

*) Prognose volgens Planbureau voor de Leefomgeving

**) Conform Provinciale Werkgelegenheidsenquête Gelderland (PWE-Gelderland)

Conform de toezegging bij de Slotwijziging 2015 (PS2015-735) nemen wij ook informatie op omtrent de Regionale tarieven Openbaar Vervoer. Gezien de hoeveelheid hiervan verwijzen wij u naar ons besluit (2017-013453) wat wij hebben gepubliceerd in het Provinciaal blad op 12 december 2017.

Gelderse waterschappen

Voor een meerpersoonshuishouden, met eigen huis binnendijs WOZ-waarde € 225.000	2015	2016	2017	2018
Vallei en Veluwe (Gld en Ut)	€ 247,45	€ 248,55	€ 253,73	€ 256,65
Rijn en IJssel (Gld en Ov)	€ 257,10	€ 264,78	€ 268,56	€ 276,70
Rivierenland (Gld, ZH, NB en Ut)	€ 340,87	€ 346,75	€ 342,65	€ 353,10

Gelderse gebonden partijen

Voor een elektriciteitsaansluiting van 3x25A en voor gas van een G6 meter (excl. BTW)	2015	2016	2017	2018
Liander elektriciteit	€ 198,45	€ 190,65	€ 196,52	€ 208,23
Liander gas	€ 132,82	€ 122,43	€ 145,45	€ 159,36

Voor een kleinverbruiker met een afname van 115 m3 drinkwater (excl. BoL en BTW)	2015	2016	2017	2018
Vitens	€ 123,20	€ 117,45	€ 117,45	€ 108,55

Gelderse gemeenten

Per huishouden (informatie COELO)	2015	2016	2017	2018
-----------------------------------	------	------	------	------

Onroerende zaakbelastingen	€ 299,00	€ 306,00	€ 309,00	€313,00
Afvalstoffenheffingen	€ 211,00	€ 209,00	€ 215,00	€ 204,00
Rioolheffingen	€ 212,00	€ 216,00	€ 219,00	€223,00
Totaal	€ 722,00	€ 731,00	€ 743,00	€ 740,00

Ontwikkeling totaalopbrengsten ***)	2015	2016	2017	2018
Onroerende zaakbelastingen	€452.399.000	€465.713.000	€ 481.382.000	€493.112.000
Afvalstoffenheffingen	€ 163.952.000	€ 158.429.000	€ 156.832.000	€158.677.000
Rioolheffingen	€ 185.901.000	€ 188.515.000	€ 192.541.000	€195.234.000
Totaal	€ 802.252.000	€ 812.657.000	€ 830.755.000	€ 847.023.000

***) De totaalopbrengsten zijn die van woningen en bedrijven gezamenlijk. Ze geven slechts een ontwikkeling in de jaren weer.

Voor meer informatie over gemeentelijke lasten van Gelderse gemeenten verwijzen wij uw Staten naar onze website Financieel toezicht gemeenten.

Meerjaren InvesteringsAgenda Mobiliteit

De Meerjaren InvesteringsAgenda Mobiliteit (MIAM) is een specificatie van de activiteiten van kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer. In deze investeringsagenda is per plandoel uitgewerkt wat de actuele stand van de diverse projecten is en eventuele actuele ontwikkelingen er zijn.

De MIAM is opgenomen als bijlage 1.

Onderzoeken Gedeputeerde Staten naar doelmatigheid en doeltreffendheid

Jaarlijks voert ons college onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid uit. Daarover informeren wij uw Staten bij de P&C cyclus. Bij Begroting 2018 hebben wij toegezegd dat ons college uw Staten bij de Voorjaarsnota 2018 informeert over ons onderzoek in 2018. Als mogelijk onderwerp werd daarbij aangegeven de follow up van de Rekenkameronderzoeken van 2016-2017 die niet bij het onderzoek van 2017 zijn meegenomen. De meeste onderzoeken betreffen zelf de follow-up of zijn nog te recent om de follow-up te onderzoeken. Wij willen dit doorschuiven naar een later moment.

Als onderzoek voor 2018 willen wij de 'partnerkracht' van de provincie onderzoeken. Dit in het licht van de provinciale rolname richting gemeenten en regio's ten aanzien van het versterken van regionale en lokale bestuurskracht.

Wij focussen het onderzoek op ons provinciaal partnerschap. Wij willen de waarde, effectiviteit en (democratische) legitimatie van dit partnerschap onderzoeken en daarmee onze bestuursstijl naar buiten verder versterken. We spreken daarom ook liever over een onderzoek naar onze partnerkracht in plaats van een bestuurskrachtonderzoek.

Een onderzoek naar onze eigen partnerkracht maakt onze positie in een gesprek met gemeenten over hun bestuurskracht en bij de daaruit voortvloeiende vervolgacties geloofwaardiger: de provincie neemt gemeenten de maat, maar de provincie laat tegelijkertijd zien dat zij zich zelf ook kritisch tegen het licht houdt, en op zoek gaat naar de lessen die we van "buiten" kunnen leren.

De maatschappelijke dynamiek vraagt om een lerende overheid: een bestuur dat leert van successen en van minder geslaagde uitvoeringen. Om effectief opgevegericht te werken is een open houding voor verbeterpunten aangedragen door "buiten" noodzakelijk.

Over de uitkomsten van dit onderzoek zullen wij u bij de Jaarstukken 2018 informeren.

Verdeelmodel provinciefonds

In de Najaarsnota 2017 hebben wij uw Staten meegedeeld dat er vanaf 1 januari 2017 een nieuw verdeelmodel inzake het provinciefonds is. Dit nieuwe verdeelmodel is tot stand gekomen naar aanleiding van het rapport "Redelijk Verdeeld" van de commissie Jansen wat in opdracht van het IPO is gemaakt. In dit nieuwe model worden de uitkeringen vanuit het provinciefonds (algemene- en decentralisatieuitkering) opnieuw tussen elkaar verdeeld. In de Najaarsnota 2017 hebben wij aangegeven deze nieuwe verdeling in 2018 in onze administratie te verwerken. Middels deze Voorjaarsnota nemen wij uw Staten in deze nieuwe verdeling mee. Deze nieuwe verdeling betekent voor Gelderland dat wij vanuit het Rijk hetzelfde totale bedrag als provinciefonds uitkering ontvangen. We zien echter een andere verdeling ontstaan tussen algemene- en decentralisatieuitkering. Uitkeringen die wij voorheen als decentralisatieuitkering ontvingen, worden nu onder de noemer algemene uitkering provinciefonds ontvangen. Het gaat hier met name om middelen voor natuur, BRZO taken, luchthavens en mobiliteit. Het aanmerken van middelen als algemene uitkering betekent dat uw Staten deze middelen in feite kunnen inzetten voor elk gewenst beleid. In deze Voorjaarsnota leggen wij uw Staten een voorstel voor om vanuit de algemene uitkering middelen aan te wijzen voor deze specifieke taken. We zien dat wij op het gebied van onder andere natuur, BRZO taken, luchthavens en mobiliteit langlopende afspraken hebben. Als provincie willen wij deze werkzaamheden nu maar ook in de toekomst blijven uitvoeren.

Naast de wijzigingen die direct voortvloeien uit het nieuwe verdeelmodel provinciefonds zijn er op eerdere momenten (eerdere circulaire provinciefonds) middelen voor specifieke taken aan de Algemene uitkering provinciefonds toegevoegd. Middelen die wij inzetten voor die betreffende taken. Om uw Staten een volledig beeld te geven welke middelen wij van de Algemene uitkering reeds benutten of willen benutten voor specifieke taken nemen wij onderstaande tabel op. In deze tabel nemen wij de totale Algemene uitkering provinciefonds op (volgens maartcirculaire 2018). Tevens maken wij inzichtelijk welke bedragen wij voor specifieke taken in 2018 hebben begroot en welke middelen dan als algemeen dekkingsmiddel voorhanden zijn. Als wij uw Staten in een eerder P&C document hierover hebben geïnformeerd dan noemen wij dit voor de volledigheid erbij. De middelen die wij voor specifieke taken beschikbaar willen houden, begroten wij in betreffende kerntaken. Het gedeelte algemene uitkering wat wij als algemeen dekkingsmiddel aanmerken begroten wij in het begrotingsonderdeel "Algemene dekkingsmiddelen en overige".

Verdeling Algemene uitkering op basis van maartcirculaire 2018 (bedragen in hele €)

Specifieke taak	Bedrag	Eerder geïnformeerd in
Specifiek voor luchtvaart	87.723	
Specifiek voor BRZO taken	1.270.000	Begroting 2016 (PS2015-616)
Specifiek voor overgang DLG taken	4.000.000	Najaarsnota 2015 (PS2015-551)
Specifiek voor mobiliteit	154.097.421	
Specifiek voor inzet capaciteit mobiliteitstaken	1.770.000	
Specifiek voor natuur	36.276.301	
Algemene uitkering ten behoeve van algemene dekking	56.001.419	
Totale algemene uitkering provinciefonds	253.502.864	

Evaluaties en rapportages

Conform de wens van uw Staten bundelen wij in de P&C documenten alle actuele evaluaties en rapportages. Hiervoor hebben wij verschillende bijlages opgenomen:

Evaluatie subsidieregeling Leefbaarheid

Eind 2017 hebben we een extern bureau gevraagd om onze subsidieregeling voor bewonersinitiatieven te evalueren. Een belangrijk doel van de evaluatie was om vast te stellen hoe betrokkenen de huidige inhoud en uitvoering van de regeling ervaren. Samenhangend daarmee diende de evaluatie ook de mogelijkheden te verkennen om tot een reductie van de (administratieve) lasten respectievelijk optimalisering van de ondersteuning aan aanvragers te komen. Een drietal thema's stonden daarmee centraal in deze evaluatie:

- ervaringen met inhoud en uitvoering regeling bewonersinitiatieven
- kansen voor vereenvoudiging aanvraagproces
- mogelijkheden voor optimalisering ondersteuning aanvragers.

Het evaluatierapport is als bijlage bij deze Voorjaarsnota gevoegd. In dit rapport zijn naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie enkele bouwstenen voor de toekomstige organisatie en uitvoering van de regeling bewonersinitiatieven opgenomen. Deze bouwstenen en bijbehorende aanbevelingen hebben wij grotendeels overgenomen. Zo heeft de leefbaarheidsalliantie een grotere rol gekregen in het proces door initiatiefnemers te begeleiden bij het opstellen van een aanvraag indien gewenst. Daarnaast hebben we de intakeprocedure aangepast naar aanleiding van de aanbevelingen en hebben we een folder gemaakt waarin duidelijker beschreven staat wat voor type initiatieven we ondersteunen.

Rapportage grondtransacties

Het Grondbeleid provincie Gelderland 2018 is op 11 april 2018 (PS2018-42) vastgesteld. Dit beleid is een continuering van het beleid uit 2014. De provincie Gelderland zet voor diverse maatschappelijke opgaven (onder meer natuur en mobiliteit) grond in. Hierbij is het grondbeleid geen doel op zich, maar staat het ten dienste van de realisatie van de provinciale opgaven: het beleidsdoel bepaalt of inzet van grond aan de orde is en het grondbeleid is daaraan ondersteunend.

In hoofdstuk 4 van het Grondbeleid provincie Gelderland 2018 is opgenomen hoe omgegaan wordt met de informatievoorziening. Hierin staat dat zowel in de Begroting als in de Jaarstukken er een paragraaf Grondbeleid staat waarin informatie staat over de grondtransacties. In de Begroting staat de verwachting wat er per project aangekocht en verkocht wordt (in euro's en hoeveelheden). In de Jaarstukken zal vermeld worden wat er aangekocht en verkocht is (in euro's en hoeveelheden). Daarnaast komt er ook een totaaloverzicht in te staan.

In voorgaand jaar is er bij de Voorjaarsnota informatie verstrekt over grondtransacties. Deze komen - conform uw besluit - vanaf begrotingsjaar 2018 in de Begroting en de Jaarstukken te staan.

Beleef het Apeldoorns Kanaal

Aanleiding

Het afgelopen jaar is naar aanleiding van uw motie (17M22) aan het bestuurlijk overleg “Apeldoorns Kanaal” gevraagd hoe de recreatieve gebruiksmogelijkheden en daarmee de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal vergroot kunnen worden. In november 2017 zijn uw Staten geïnformeerd over de inventarisatie van de technische obstakels en over de concrete investeringsplannen van onze partners in de regio. Tevens bent u geïnformeerd over de omslag in het denken van de betrokken overheden over het kanaal: van investeren in volledige bevaarbaarheid naar investeren in beleefbaarheid (PS2017-607). Dit heeft geleid tot een rollende uitvoeringsagenda: “Beleef het Apeldoorns Kanaal” (zie bijlage 7).

De uitvoeringsagenda voor het Apeldoorns kanaal voorziet in de verdere versterking van de recreatiefunctie van het kanaal en in het vergroten van de beleefbaarheid. Het betreft concrete investeringsplannen van gemeenten en een aantal burgerinitiatieven (ondernemers en inwoners gebundeld in werkgroepen), ondersteund door waterschap en provincie.

Het bestuurlijk overleg Apeldoorns Kanaal, bestaande uit de 6 kanaalgemeenten, waterschap Vallei en Veluwe en de provincie, zet zich al langere tijd in voor de ontwikkeling van het Apeldoorns Kanaal. Stip op de horizon was altijd een volledig bevaarbaar kanaal, maar dat bleek niet haalbaar. Dat neemt niet weg dat de investeringen van de afgelopen jaren veel resultaat hebben opgeleverd. Zoals de natuurvriendelijke oevers, de grootschalige bodemsanering en de kades en steigers die zijn aangelegd. Ook is geïnvesteerd in de aanliggende dorpskernen en zijn recreatieve routes aangelegd. De belevings- en recreatieve waarde van het Apeldoorns Kanaal is hierdoor, met name in het noordelijke deel, sterk vergroot.

Met de projecten uit de uitvoeringsagenda wordt deze lijn voortgezet. Alle kanaalgemeenten zijn aangehaakt en ook lokale werkgroepen zijn actief met initiatieven voor het beter beleven van het Apeldoorns Kanaal. Dat levert steeds meer concrete projecten en ideeën op voor transformatie en benutting van deze eerder vergeten watertransportweg.

Verbinding met de VeluweAgenda

De inzet op beleefbaarheid en recreatieve versterking van het kanaal sluit naadloos aan op de gezamenlijke ambities die voor de gebiedsopgave Veluwe zijn geformuleerd. In de VeluweAgenda wordt ingezet op goed gebruik van wat er op de Veluwe aanwezig is aan natuur, landschap en erfgoed. Deze drie elementen komen samen in de uitvoeringsagenda Beleef het Apeldoorns Kanaal. Om die reden wordt er ook vanuit VeluweAgenda financieel bijgedragen aan de initiatieven van de lokale werkgroepen.

Argumenten/afwegingen

Het bestuurlijk overleg Apeldoorns Kanaal heeft het huidige kanaal als uitgangspunt genomen voor haar ambities. Daarmee verschuift de focus van alleen varen, naar varen en andere vormen van recreatie. De rijke historie van het kanaal is in grote mate bepalend geweest voor de identiteit van het omliggende gebied. Het kanaal met bijbehorende gebouwen, bruggen, sluizen en beplanting draagt sterk bij aan de beleving van het landschap. Het kanaal vormt onderdeel van de recreatieve structuur van de Veluwe en verbindt als zodanig de stuwwal met de IJsselvallei. Kortom: het Apeldoorns Kanaal is een belangrijke schakel met volop kansen voor verdere ontwikkeling, recreatief en economisch. Zowel voor bewoners als voor recreanten die de Veluwe bezoeken. Denk aan vissen, roeien, kanoën, wandelen, fietsen of zwemmen, het zijn allemaal activiteiten die al voorkomen op of langs het kanaal. Zowel in verenigingsverband als individueel is er actieve betrokkenheid van bewoners bij het kanaal. Het kanaal is immers ook nu al een routenetwerk met wandel- en fietsroutes op de oevers, met frequent cultuurhistorische elementen en bijbehorende horeca. Vanuit dit bestaande gebruik zijn concrete plannen ontstaan voor verbeterde inrichting, voor evenementen, voor recreatieve transferia, etc. De uitvoeringsagenda Beleef het Apeldoorns Kanaal richt zich op het benutten van de kansen die er zijn en toont de bereidheid om samen te investeren in de recreatieve gebruiksmogelijkheden van het kanaal.

Inhoud uitvoeringsagenda

In de uitvoeringsagenda staan vier uitgangspunten centraal waar de partijen samen aan willen werken: Bewegen; Waterpret; Genieten en Beleven.

Bewegen

Langs het hele kanaal ligt een doorgaande fiets- en wandelroute. Het kanaal vormt een doorgaande verbinding en route vanuit stad en dorp naar buiten

Waterpret

Water is een gemakkelijke aanleiding voor pret, recreatie en vermaak. Daarvoor is vaak weinig nodig: een eenvoudige steiger, een instapplek of een strand.

Genieten

Het kanaal is een bron van levendigheid in stad en dorp. In Hattem, Heerde, Apeldoorn en Dieren is het een belangrijke openbare ruimte.

Beleven

De bestaande cultuurhistorische elementen zijn aanleiding om de historie tot leven te wekken en de geschiedenis van kanaal en streek te tonen.

De projecten uit de uitvoeringsagenda dragen allen bij aan bovenstaande uitgangspunten. Zoals bijvoorbeeld stadsstranden bij Apeldoorn en Dieren, voorzieningen voor kano's, wandelroutes langs het kanaal en het handhaven van de karakteristieke ophaalbruggen.

Betrokkenheid ondernemers en bewoners

Als het gaat om de versterking van de beleefbaarheid op het kanaal zijn niet alleen de overheden aan zet. Ook ondernemers, bewoners en verenigingen zetten zich in om mee te doen en mee te denken. We halen op wat er in het gebied leeft, verbinden initiatieven met elkaar en helpen ideeën ook daadwerkelijk mogelijk te maken. Bijvoorbeeld de aanschaf van een onderhoudsvlot voor gezamenlijk gebruik. Ook in maatschappelijk opzicht biedt de transformatie van het kanaal op deze manier meerwaarde. Dit draagt ook bij aan de leefbaarheid van het gebied. Economische en maatschappelijke ontwikkeling gaan hier hand in hand.

De projecten worden in de uitvoeringsagenda kort toegelicht en zijn ingedeeld in drie categorieën:

- projecten met cofinanciering die nu gereed zijn voor uitvoering
- projecten waar nog gezocht wordt naar cofinanciering en die komend jaar gereed zijn voor uitvoering
- kansrijke ideeën die nog doorontwikkeling vragen.

Financiële consequenties

Het restant van de eerder door u beschikbaar gestelde middelen (€ 2,76 miljoen) is in meerjarig kader nog beschikbaar op de begroting van kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel Realiseren van fysieke resultaten met behoud/versterking van de ruimtelijke kwaliteit, onderdeel Gelderse Gebiedsontwikkeling (Coalitieakkoord 2011-2015).

Wij stellen voor de restant middelen ad € 2.766.700 te benutten voor de cofinanciering van de projecten uit categorie een en twee uit de uitvoeringsagenda "Beleef het Apeldoorns Kanaal" (tot maximaal 50% en onder voorbehoud van lokale financiering) en het restant bedrag beschikbaar te houden voor de kansrijke initiatieven uit categorie drie.

Proces en evaluatie

Wij gaan direct aan de slag met de uitvoering van de projecten uit categorie 1. Aan de projecten van de tweede categorie geven we komend jaar verder invulling met de betrokken overheden en de vele actieve partijen rondom het kanaal via de stuurgroep Apeldoorns Kanaal.

Ons college zal voor de organisatie en uitvoering een samenwerkingsovereenkomst aangaan met de gemeenten en het waterschap en een subsidieregeling opstellen zodat onze partners aanspraak kunnen maken op de cofinanciering. De samenwerkingsovereenkomst zal direct na de behandeling van de Voorjaarsnota worden afgesloten. Het bestuurlijk overleg Apeldoorns Kanaal zal binnen de subsidieregeling een adviesrol krijgen voor het agenderen en prioriteren van projecten. Mocht er na uitputting van het budget behoefte zijn de regeling te continueren dan zal het bestuurlijk overleg op zoek gaan naar alternatieve financieringsbronnen.

Bij de Voorjaarsnota 2019 informeren we u over de voortgang van de projecten en over de nadere invulling van de kansrijke initiatieven (categorie 3). Hiermee bieden we het perspectief om komend jaar te investeren in concrete ideeën voor de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal. Zo dragen we bij aan de veelzijdigheid van de Veluwe voor Toerisme en recreatie.

Sleutelproject Tiel

Het voormalige programma Stad & Regio was in de vorige coalitieperiode een integraal, gebiedsgericht programma waarbij investeringsafspraken met de Gelderse steden en regio's werden vastgelegd in stad- en regiocontracten. De stadscontracten zijn eind 2015 afgerond, behoudens de zogenaamde sleutelprojecten. Deze sleutelprojecten beogen transformatie van in verval verkerende binnenstedelijke gebieden, vaak van bedrijvigheid naar wonen.

Alle sleutelprojecten uit het voormalige programma Stad en Regio worden vastgesteld op basis van de stand van zaken per 31 december 2017 met uitzondering van onderdelen van het sleutelproject in Tiel. Voor de onderdelen klimaatdijk en -park en haven/Waalkade (Fluviatiel) van dit sleutelproject hebben uw Staten bij Voorjaarsnota 2015 (PS2015-393) besloten de einddatum vast te stellen op 30 november 2018 omdat er een onvoorziene bodemvervuiling werd aangetroffen en het langer duurde om vast te stellen of er ook in de haven kwel remmende maatregelen moesten worden uitgevoerd.

Dat neemt niet weg dat wij het wenselijk vinden om ook deze onderdelen financieel tegelijk af te sluiten met de andere sleutelprojecten en hiermee de betrokkenheid van de provincie bij de 8 sleutelprojecten in het kader van het voormalige programma Stad & Regio af te ronden.

Omdat daarmee onze bijdrage onherroepelijk wordt vinden wij het belangrijk dat voldoende is geborgd dat de afgesproken doelstellingen worden gehaald.

Voor het onderdeel klimaatdijk en -park is er geen enkele reden aan te nemen dat eind 2018, begin 2019 de beoogde resultaten niet zijn gehaald en de provinciale middelen niet rechtmatig zijn besteed. Vooroplevering van dit project heeft in maart 2018 al plaatsgevonden. Het klimaatpark is ondertussen gerealiseerd en dit geldt ook grotendeels voor de klimaatdijk. Afronding daarvan vindt in 2018 plaats.

Voor het onderdeel haven en Waalkade constateren we dat er al verplichtingen zijn aangegaan gericht op de uitvoering. Naast de provinciale bijdrage van € 2 miljoen heeft de gemeente hiervoor € 3 miljoen beschikbaar gesteld. Wij gaan er van uit dat met dit besluit ook de realisering van dit onderdeel blijvend is geborgd.

Feitelijk betekent het voorgaande dat met een eerdere financiële afsluiting de provinciale subsidiebijdrage vastgesteld is. De volledige gemeentelijke cofinanciering en definitieve afronding van de deelprojecten worden begin 2019 gerealiseerd.

Wij vragen uw Staten in te stemmen met het voorstel om het onderdeel Fluviaal uit het sleutelproject Tiel financieel tegelijk af te sluiten met de andere sleutelprojecten uit het voormalige programma Stad en Regio.

Revolverende lening herontwikkeling Boulevardgebied Harderwijk

Bij de Begroting 2016 (PS2015-616) hebben uw Staten € 3,3 miljoen (€ 1,65 miljoen Steengoed Benutten, € 1,65 miljoen Gebiedsopgaven) beschikbaar gesteld voor een lening aan Ontwikkelingscombinatie Waterfront Harderwijk V.O.F. voor de herontwikkeling van het Boulevardgebied Harderwijk.

Harderwijk vroeg destijds tijdelijke provinciale ondersteuning zodat uitstel van de herontwikkeling van het Boulevardgebied van Harderwijk van 2 jaar, met name van de openbare ruimte, infra en parkeren kon worden voorkomen. Dit uitstel zou ontstaan doordat de betrokken ontwikkelaar door het staartje van de economische crisis niet meer in staat was om in de markt leningen aan te trekken ten behoeve van de voorinvestering.

Naast het 2 jaren braak liggen van een belangrijk toeristisch-recreatief deel van de stad en het tot stilstand komen van de aanpalende planontwikkeling voor leisure zou dit ook een nadelig effect hebben op de geplande woningbouw van het provinciale sleutelproject Waterfront. Er zou vertraging ontstaan door het stokken van de grondverevening en de verkoopbaarheid van de woningen zou nadelig beïnvloed worden.

De looptijd van de lening bedroeg 2 jaar met een marktconforme rente en als onderpand voor de lening lag er een borgstelling door een concerngarantie. We gaven aan dat er geen sprake was van precedentwerking, gezien deze wijze van verstrekken van leningen een pilot betrof.

Resultaten

Door inzet van deze kortlopende, marktconforme en revolverende lening van de provincie Gelderland is de boulevardontwikkeling doorgezet met als resultaat dat op 26 april 2018 het herontwikkelde boulevardgebied feestelijk is teruggegeven aan de stad.

Er werden een strandhaven, een stadshaven, een terrasgebied, 3 bruggen waarvan 1 beweegbare, een parkeerterrein en een busplein opgeleverd.

Dit betekent dat de herontwikkeling daadwerkelijk binnen 2 jaren heeft plaatsgevonden. Ook heeft de aflossing van de lening tijdig plaatsgevonden. Conform uw besluit zijn deze middelen deze coalitieperiode opnieuw beschikbaar te stellen voor de plandoelen Steengoed Benutten en Gebiedsopgaven.

Fondsen

Fonds Gelderse Vrijtijdseconomie

In 2015 is het Fonds Gelderse Vrijtijdseconomie gestart. Het fonds investeert in innovaties in de Gelderse toeristisch-recreatieve sector, gericht op behoud en waar mogelijk vergroting van het marktaandeel vakanties en recreatie van de Gelderse toeristisch-recreatieve sector. Het doel is bijdragen aan het behoud en waar mogelijk de vergroting van het marktaandeel van Gelderland op de binnenlandse vakantiemarkt. Behoud en groei van werkgelegenheid dus. Startende of bestaande Gelderse ondernemingen in de vrijetijdseconomie (waaronder de dag- en verblijfsrecreatie) die een bovenregionale uitstraling hebben zijn de doelgroep.

In 2017 evalueerden we het fonds (PS2017-587). Uit deze evaluatie kwam naar voren dat het fonds met een fondsvermogen van € 5,5 miljoen niet geheel voldeed aan de verwachtingen. Zo werd door de doelgroep de minimale financieringsomvang van € 100.000 in combinatie met een cofinancieringseis van 50% en het hoge marktconforme rentepercentage, als lastig ervaren. In december 2017 hebben wij u geïnformeerd (PS2017-810) dat wij de investeringsperiode van het fonds met één jaar hebben verlengd. Dit gaf ons de tijd te beoordelen hoe we verder wilden gaan met dit instrument in relatie met het koersdocument Beleef het in Gelderland (PS2018-238) dat op dat moment vormgegeven werd.

In het koersdocument Beleef het in Gelderland geven wij aan dat wij onze ambities willen realiseren met meerjarige uitvoeringsafspraken waarin per streek duidelijk is wat ondernemers, organisaties en medeoverheden doen en wat de bijdrage van de provincie hierin kan zijn. Deze aanpak gaat uit van een samenspel van private en publieke partijen die werken aan gezamenlijke plannen tot versterking van de toeristische sector in Gelderland. In het instrumentarium wat daarvoor nodig is, past niet langer het huidige fonds Vrijtijdseconomie dat immers gericht is op initiatieven van individuele ondernemers.

Wij hebben daarom het voornemen om na het beëindigen van de huidige investeringsperiode per februari 2019 geen nieuwe financieringen meer te verstrekken. Financieringen die voor deze datum worden afgesloten, blijven ook na deze datum in beheer van dit fonds. Wij gaan dan ook met Topfonds Gelderland en haar beheerder Oost NL hierover in overleg. De middelen die hierbij vrijkomen, zullen terugvloeien naar de algemene middelen van de provincie.

Fonds Gelderse Cultuurleningen

Het Fonds Gelderse Cultuurleningen startte in 2015. De financieringen hadden tot doel innovatie, talentontwikkeling en kwaliteitsverbetering in de culturele sector in Gelderland te stimuleren. Ook wilden we meer werkgelegenheid in de creatieve sector en minder afhankelijkheid van subsidies er mee bereiken. Het Fonds Gelderse Cultuurleningen werd in 2017 geëvalueerd (PS2017-587).

De aanbeveling luidde om de investeringsvoorwaarden voor cultuurleningen aantrekkelijker te maken. Uit de evaluatie bleek dat de investeringsvoorwaarden tot een te hoge drempel leidden voor de doelgroep. Het Fonds Gelderse Cultuurleningen valt onder Topfonds Gelderland. Zij werken marktconform en kunnen de investeringsvoorwaarden niet zo aanpassen, dat ze hier aan kunnen voldoen. Reden waarom wij voornemens zijn om per 1 september 2018 te stoppen met het Fonds Gelderse Cultuurleningen. Het fonds zal vanaf dat moment geen nieuwe leningen meer aan gaan. De huidige leningen bij het Fonds Gelderse Cultuurleningen lopen vooralsnog wel door.

Mogelijkheden om cultuurleningen tegen gunstiger voorwaarden te verstrekken zijn onderzocht. Wij hebben gekeken naar partijen die zich specifiek richten op de culturele sector. Wij verwachten hier na de zomer van 2018 een start mee te kunnen maken. Het gaat dan om kleinere leningen met een lager drempelbedrag, laag rentepercentage en maatwerk in de looptijd. De mogelijkheid om ook grotere bedragen uit te gaan lenen, willen wij nog verder onderzoeken. De middelen die per 1 september 2018 resteren van het Fonds Gelderse Cultuurleningen willen wij hiervoor inzetten. Wij komen na de zomer van 2018 met een voorstel bij uw Staten terug.

Museum Het Valkhof-Kam, Regionaal Archeologisch depot en taken archeologie

Samenvatting

De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor beheer en conservering én voor het toegankelijk maken van een groot deel van de archeologische vondsten in de provincie. De uitvoering van deze taken is ondergebracht bij Stichting Museum Het Valkhof-Kam.

Deze taken worden uitgevoerd in een aantal gebouwen: De collectie van Gelderland is toegankelijk voor publiek en onderwijs in Museum het Valkhof en voor onderwijs en onderzoek in Museum Kam. In Museum Kam vindt ook beheer en de conservering van vondsten plaats en een deel van de opslag. Opslag is er daarnaast in een tweetal externe depots (waarvan er één met de gemeente Nijmegen wordt gedeeld). Het monumentale pand van Museum Kam is eigendom van de provincie. Over het gebruik en beheer van het pand zijn afspraken gemaakt met de Erven Kam. Voor de eerste fase van de restauratie van dit pand (Rijksmonument) heeft u bij Begroting 2018 reeds middelen beschikbaar gesteld.

Om het beheer van de collectie Gelderland toekomstbestendig te maken is in 2015 een onderzoek gestart. Als gevolg van de bestuurscrisis bij Stichting Museum Het Valkhof-Kam heeft dit onderzoek vertraging opgelopen. De resultaten van het onderzoek treft u hierbij aan.

Voor de start van de aanpak van de werkvoorraad archeologische vondsten stellen wij voor om nu een bedrag van € 300.000 beschikbaar te stellen (zie ook onderdeel Subsidiegrondslagen). Voor de rest van deze opgave, die we op basis van deze pilot goed kunnen begroten, komen wij bij de vaststelling van de Begroting 2019 bij u terug.

Met Museum Het Valkhof-Kam zullen we de komende maanden afspraken maken over de opsplitsing tussen de museale (subsidie) en de wettelijke en contractuele taken (opdracht). Een eventuele structurele aanpassing ten opzichte van het totale bedrag dat wij nu jaarlijks beschikbaar stellen aan Museum Het Valkhof-Kam zal in de begroting voor 2019 worden meegenomen.

Over vier jaar, als de werkvoorraad archeologische vondsten is verwerkt, willen we, samen met het museum, bepalen hoe de opdracht voor de wettelijke en contractuele taken naar beneden kan worden bijgesteld.

Over een eventuele bijdrage aan het wegwerken van achterstallig onderhoud en aan voor het openhouden van Museum Het Valkhof noodzakelijke verbetering van de technische installatie zullen wij met gemeente Nijmegen en het museum in overleg treden. Hierop komen wij in een later stadium bij u terug.

Alles afwegende kiezen wij voor een gezamenlijk archeologisch depot met de gemeente Nijmegen aan de Nieuwe Dukenburgseweg. In ons voorstel voor de Begroting 2019 zullen wij hiervoor een bedrag opnemen.

Aanleiding

Met onze PS-brief (PS2017-705) van 15 november 2017 betreffende Museum Het Valkhof-Kam en het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten hebben wij u geïnformeerd over de bestuurscrisis bij de Stichting Museum Het Valkhof-Kam en de samenwerking met de provincie Gelderland met betrekking tot de provinciale wettelijke en contractuele taken op het gebied van archeologie. Conform onze toezegging in genoemde brief geven wij bij deze Voorjaarsnota de actuele stand van zaken betreffende het museum, de voortgang bij de totstandkoming van een regionaal archeologisch depot én de verdere invulling van onze wettelijke en contractuele taken.

Voor de achtergronden verwijzen wij u kortheidshalve naar genoemde brief van 15 november 2017.

De Opgave

De provincie heeft wettelijke en contractuele taken op het gebied van archeologie. Gelderland is hiermee verantwoordelijk voor beheer en conservering én voor het toegankelijk maken van een groot deel van de archeologische vondsten in onze provincie. De uitvoering van deze taken is ondergebracht bij Stichting Museum Het Valkhof-Kam. De collectie van Gelderland is toegankelijk voor publiek en onderwijs in Museum het Valkhof en voor onderzoek in Museum Kam. Het beheer en de conservering van vondsten vindt plaats in Museum Kam. De opslag van vondsten (depot) vindt plaats in Museum Kam, in een van de gemeente Nijmegen gehuurde ruimte aan de Nieuwe Dukenburgseweg en in een extra gehuurde ruimte in Wijchen (Bijsterhuizen).

We staan voor een aantal opgaven:

- we hebben ons voorgenomen om door samenwerking met andere overheden (gemeente Arnhem en Nijmegen) de (statische) depots samen te voegen uit het oogpunt van efficiëntie. Daarbij is het ook zo dat de huidige depotruimtes niet voldoen aan de wettelijke voorschriften en op termijn onvoldoende ruimte bieden.
- het monumentale gebouw Museum Kam, eigendom van de provincie, is op korte termijn toe aan een grondige restauratie en renovatie.
- als gevolg van de overdracht van een aantal collecties aan de provincie en een grotere instroom van vondsten dan voorheen, plus de aanscherping van de regelgeving met betrekking tot wettelijke en contractuele taken (registratie, conservering en opslag) is er een grotere werkvoorraad ontstaan dan verantwoord is. Daarmee is de collectie onvoldoende toegankelijk; de termijn die wordt gehanteerd om te komen tot een bruikleen is langer dan wenselijk. Het streven is om makkelijker en sneller te kunnen voldoen aan verzoeken tot uitleen voor tentoonstellingen (door derden) of wetenschappelijk onderzoek.
- de jaarlijkse bijdrage aan Museum Het Valkhof-Kam is gebaseerd op het totale pakket aan wettelijke- en contractuele taken én de museale taken. Als gevolg van genoemde toename van de instroom van vondsten en de aanscherping van wet en regelgeving is binnen de organisatie Valkhof-Kam de balans in dit takenpakket verschoven en is er minder geld beschikbaar gekomen voor de museale taken. Herijking van de structurele bijdrage en enkele incidentele extra bijdragen van de provincie hebben niet kunnen voorkomen dat er een druk op de organisatie is ontstaan. Er is naast de incidentele verzoeken nooit een formele vraag gekomen uit het Valkhof over verhoging van de structurele middelen. Begin 2015 is gezamenlijk geconstateerd dat de werkvoorraad met betrekking tot de wettelijke- en contractuele taken onverantwoord hoog was opgelopen en dat een herijking van de beschikbare formatie nodig is. Bij Voorjaarsnota 2015 heeft u gelden beschikbaar gesteld om onderzoek te doen naar onder andere de huisvesting van museum en depots, de uitvoering van de wettelijke en contractuele taken en de ontsluiting van de collectie. Een structurele hogere vraag naar capaciteit voor de wettelijke en contractuele taken is pas uit het onderzoek naar voren gekomen. Een samenvatting van dit rapport treft u hierbij aan (bijlage 12 Samenvatting rapportage Valkhof).
- om een helder beeld te krijgen en houden hebben wij ons in 2014 voorgenomen om de subsidieverstrekking aan Museum Het Valkhof-Kam te ontvlechten. Een vaste jaarlijkse subsidie voor de museale taak, en een opdracht voor de uitvoering van wettelijke- en contractuele taken, afgestemd op de werkelijke instroom van archeologische vondsten. De opdracht kan te zijner tijd, als de werkvoorraden zijn weggewerkt en daarmee de collectie toegankelijker is geworden, naar beneden worden bijgesteld.

Ontwikkelingen regionaal depot

Wij hebben gezamenlijk onderzocht in hoeverre de archeologie- en kunstdepots van de provincie, gemeente Arnhem en Nijmegen, van Museum Arnhem en van Museum Het Valkhof-Kam zouden kunnen worden samengevoegd. Doel was vergroting van de efficiëntie en van kostenbesparing voor alle betrokken partijen. Vanuit uw Staten is daarbij verzocht om te kijken naar mogelijkheden om hiervoor een historisch pand in te zetten. Tijdens onze verkenning hebben we een aantal conclusies moeten trekken die tot gevolg hebben dat we onze oorspronkelijk gezamenlijk ambitie, een regionaal depot voor kunst en archeologie, hebben moeten verlaten.

Allereerst was er de constatering dat het geschikt maken van een historisch pand (erfgoed) gezien de eisen die ervoor zowel de kunst als archeologische vondsten op het gebied van klimaatbeheersing gelden bijzonder hoge kosten voor alle partijen met zich mee zou brengen. Nadat een tweetal locaties is onderzocht en doorgerekend is gezamenlijk met alle betrokken partijen besloten dit pad te verlaten.

Vervolgens hebben we moeten constateren dat er aan een depot voor kunst geheel andere eisen moeten worden gesteld dan aan een archeologisch depot. Het idee is toen ontstaan om de kunstcollectie van de drie partijen onderdak te geven bij Museum Arnhem, en dat de archeologische collectie gezamenlijk in Nijmegen zou worden ondergebracht.

Als gevolg van tijdsdruk (Museum Arnhem en gemeente Arnhem moesten op dat moment keuzes maken over de definitieve verbouwplannen en er waren nog te veel onzekerheden over een gezamenlijke huisvesting, Museum het Valkhof en gemeente Nijmegen werden geremd in het maken van keuzes door onzekerheden bij museum Het Valkhof) is besloten dat alleen Nijmegen en de provincie verder gaan met het inrichten van een gezamenlijk archeologisch statisch depot.

Met de gemeente Nijmegen zijn we uitgekomen op een drietal varianten voor samenwerking:

- gezamenlijke huisvesting medewerkers archeologie aan de Museum-Kamstraat
Nijmegen huurt daarbij door provincie op de kavel naast het museum Kam een nieuw te bouwen kantoor, de provincie (medewerkers Valkhof-Kam) blijft in gebouw Kam. Daarnaast een gezamenlijk statisch depot aan de Nieuwe Dukenburgseweg (dit depot moet nog wel aangepast worden om aan de eisen te voldoen). De kosten worden geschat op € 2,8 miljoen voor de nieuwbouw voor rekening van de provincie en € 1,8 miljoen voor aanpassingen aan het depot aan de Nieuwe Dukenburgseweg voor rekening van de gemeente Nijmegen.
- een gezamenlijk (provincie en gemeente Nijmegen) statisch depot aan de Nieuwe Dukenburgseweg, provincie blijft op locatie Kam
Kosten aanpassing statisch depot € 1,8 miljoen, kosten voor kantoorruimtes zijn op dit moment nog niet bekend, voor rekening gemeente Nijmegen.
- geen samenwerking
Provincie bouwt statisch depot naast Museum Kam, kosten € 4,3 miljoen. Nijmegen blijft zoals nu aan de Nieuwe Dukenburgseweg, kosten aanpassingen zijn voor rekening gemeente Nijmegen.

Inhoudelijk, qua samenwerking en uitwisseling kennis, geniet variant 1 de voorkeur. Financieel is variant 2, waarbij de kosten met name door de gemeente Nijmegen worden gedragen, voor de provincie het meest voordelig.

Varianten 1 en 3 leiden tot een aanzienlijk bouwvolume op de kavel naast het Museum Kam. Het vigerende bestemmingsplan laat dit evenwel niet toe. Gezien de locatie, midden in een bestaande woonwijk, is het ook de vraag of dit bouwvolume gewenst is. Inspraak op de bestemmingsplanwijziging zal mogelijk voor aanzienlijke vertraging zorgen.

Wij willen haast maken met het op een verantwoorde wijze bewaren van erfgoed. Alles afwegend gaat onze voorkeur daarom uit naar variant 2. Omdat dit voor de gemeente een kostbare keuze is en wij als provincie in de voordelen meedelen, willen we samen zoeken op welke wijze we de gemeente hierbij tegemoet kunnen komen.

Taak voor Museum Het Valkhof-Kam

Inmiddels lijkt Museum Het Valkhof-Kam weer de weg omhoog te vinden. Er is een nieuwe directeur aangetreden, er ligt een beleidsplan met een aantal scenario's en er is een financieel plan (zie bijlagen).

Uiteraard heeft de bestuurscrisis in Museum Het Valkhof-Kam ons wel parten gespeeld in het proces naar een toekomstvisie voor het PDB. Het toegezegde onderzoek wordt pas een jaar later opgeleverd, afstemming met de organisatie in transitie was lastiger, het museum kon, hangende het proces en de zoektocht naar een toekomstperspectief, moeilijk besluiten nemen.

Museum Het Valkhof-Kam heeft een aantal toekomstscenario's voor het museum voorgelegd.

In het eerste scenario wordt er slechts gekozen voor het wegwerken van achterstallig onderhoud aan gebouw (dit gaat specifiek over locatie Valkhof, niet over Museum Kam dat eigendom is van de provincie) en aan het verbeteren van de technisch installaties. Bij deze keus wordt niet geïnvesteerd in tentoonstellingsruimten en diverse publieksfaciliteiten en is het maar de vraag of het museum de noodzakelijke aantallen bezoekers zal trekken om rond te komen.

Het tweede scenario behelst daarnaast een investering in de expositiemogelijkheden van het (kunst)museum om daarmee een groter publiek aan te trekken, alsmede een verplaatsing van de horeca naar een meer in het zicht liggende plaats.

In het derde scenario worden bovendien reserveringen gemaakt voor toekomstig onderhoud.

Hoewel de provincie met haar archeologische collectie een beperkte rol heeft wordt er door het museum een beroep gedaan op provinciale middelen voor elke van de drie scenario's.

Wij zijn evenwel van mening dat er voor de provincie geen rol is weggelegd bij de verdere ontwikkeling van Het Valkhof als kunstmuseum, wij zijn immers alleen betrokken bij de tentoonstelling van de archeologische collectie.

Over een eventuele bijdrage aan het wegwerken van achterstallig onderhoud en aan voor het openhouden van het museum noodzakelijke verbetering van de technische installatie zullen wij met gemeente en museum in overleg treden. Hierop komen wij in een later stadium bij u terug.

Met het verschijnen van het onderzoeksrapport hebben we onder andere in beeld wat de daadwerkelijke opgave is voor registratie en conservering van de werkvoorraad archeologische vondsten. Daarbij merken we op dat hoe korter de termijn waarbinnen het project wordt uitgevoerd (we denken aan een periode van drie tot vier jaar), des te sneller de formatie voor de reguliere archeologisch taak naar beneden kan worden bijgesteld. De collectie is dan immers beter toegankelijk bij verzoeken voor uitleen en onderzoek.

Keuzes op de korte termijn

Bij het vaststellen van de Midterm review zijn door u middelen (€ 38,7 miljoen) gereserveerd voor onder andere restauratie van monumenten en voor archeologie.

We staan in de startblokken om met de restauratie van Museum Kam aan de slag te gaan: een projectleider wordt aangesteld, definitief en technisch ontwerp worden opgesteld en de aanbesteding vindt dit jaar plaats.

De restauratie wordt, omdat het een provinciaal gebouw is, in eigen beheer ter hand genomen. Hierbij wordt samengewerkt met het onderwijs en zal ruimte zijn voor leerlingen door middel van een leerlingbouwplaats.

De totale kosten schatten wij in op € 2,7 miljoen voor restauratie, tijdelijk huisvesting et cetera. Hiervoor staat al € 1,35 miljoen op de begroting van 2018. Het restantbedrag zullen we in de Begroting 2019 opnemen.

Naast bovengenoemd bedrag voor de restauratie van Museum Kam stellen wij voor om voor de start van de aanpak van de werkvoorraad een bedrag van € 300.000 beschikbaar te stellen (zie onderdeel Subsidiegrondslagen). Voor de rest van deze opgave komen wij bij de vaststelling van de Begroting 2019 bij u terug.

Keuzes voor later

Met Museum Het Valkhof-Kam zullen we de komende maanden afspraken maken over de opsplitsing tussen de museale (subsidie) en de wettelijke en contractuele taken (opdracht). Een eventuele structurele aanpassing ten opzichte van het totale bedrag dat wij nu jaarlijks beschikbaar stellen aan Museum Het Valkhof-Kam zal in de Begroting 2019 worden meegenomen.

Over vier jaar, als de werkvoorraad archeologische vondsten is verwerkt, willen we, samen met het museum, onderzoeken of de opdracht voor de wettelijke en contractuele taken naar beneden kan worden bijgesteld.

Over een eventuele bijdrage aan het wegwerken van achterstallig onderhoud en aan voor het openhouden van Museum Het Valkhof noodzakelijke verbetering van de technische installatie zullen wij met gemeente en museum in overleg treden. Hierop komen wij in een later stadium bij u terug.

Ook in het voorstel voor de Begroting 2019 zullen wij een bedrag opnemen waarmee wij het de gemeente Nijmegen mogelijk willen maken het archeologisch depot aan de Nieuwe Dukenburgseweg zo aan te passen dat het aan de eisen voor opslag van archeologisch vondsten voldoet.

Bijlagen:

- Samenvatting Valkhof Rapport
- Beleidsplan Museum Het Valkhof "Visie en Koers"
- Financiële paragraaf Museum Het Valkhof "Keuzes voor de toekomst"

Tussentijdse evaluatie De Groeiversneller

In de commissie EEM (afpraak 67) is afgesproken een tussentijdse evaluatie van het programma De Groeiversneller in de Voorjaarsnota op te nemen. De Groeiversneller ondersteunt ondernemers die willen (door)groeien en richt zich op onze sterke sectoren Food, Health en Energy en andere sectoren. Vanuit deze ondersteuning die via Oost NL loopt, kunnen bedrijven een voucher of een lening krijgen om hun groeiplannen te realiseren. Het programma is 2 maart 2017 gestart.

Het programma ontwikkelt zich naar verwachting in samenwerking met onze partners (zoals Oost NL, Qredits, RCT Gelderland, de Valleybureaus, Startlife, Briskr, Orion). Een groot deel van de initiatieven is afkomstig uit onze sterke sectoren food, health en energy. Er is een actielijn Energietransitie aan toegevoegd. De actielijn met extra exportvouchers wordt in deze Voorjaarsnota aan u voorgelegd.

Er zijn na 14 maanden 388 groeiplannen ingediend, gesprekken gevoerd en doorverwijzingen naar experts gedaan. Er zijn 160 financieringen in de vouchers en leningen verstrekt. Op www.ondernemengelderland.nl ziet u in de 'etalages' wat ondernemers met de toegekende financiering gaan doen.

Het programma De Startversneller, dat zich richt op het begeleiden van startende ondernemers, is gelanceerd op 19 april 2018. Er zijn inmiddels 35 aanvragen binnen.

We zullen u op de hoogte houden van de verdere voortgang van beide programma's.

Intrekken regelingen

Momenteel zijn er zo'n 140 provinciale regelingen in werking. Bij inventarisatie is gebleken dat de volgende regeling, die door uw Staten is vastgesteld, achterhaald is:

- Verordening schadebestrijding diersoorten in Gelderland.

De verordening dateert uit 2006 en wijst diersoorten aan die in Gelderland veelvuldig belangrijke schade aanrichten. Deze aanwijzing is gebaseerd op de Flora- en faunawet en het Besluit beheer en schadebestrijding dieren. Deze zijn beide met de komst van de Wet natuurbescherming vervallen. Het aanwijzen van diersoorten die in Gelderland veelvuldig belangrijke schade aanrichten is na de komst van de Wet natuurbescherming geregeld in de Omgevingsverordening. Hiermee is de Verordening schadebestrijding diersoorten in Gelderland achterhaald en kan deze worden ingetrokken.

Aan uw Staten wordt daarom het volgende voorgesteld:

Gelet op het voorstel over het intrekken van de Verordening schadebestrijding diersoorten in Gelderland

Gelet op de artikelen 61a, 82, 143, en 145 van de Provinciewet

BESLUITEN

Artikel I

De Verordening schadebestrijding diersoorten in Gelderland in te trekken

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin het wordt geplaatst.